

Biblioteka Jagiellońska.

N° 6073

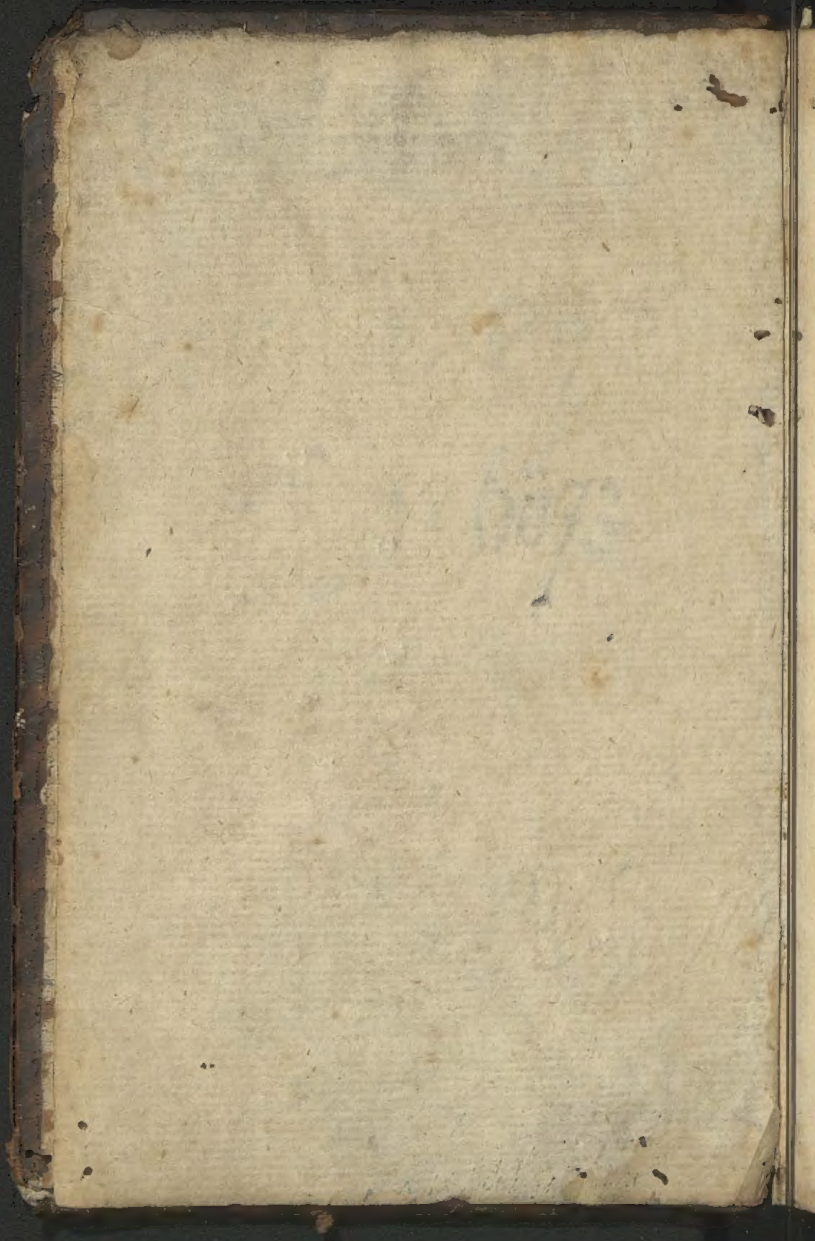
Nº 6073

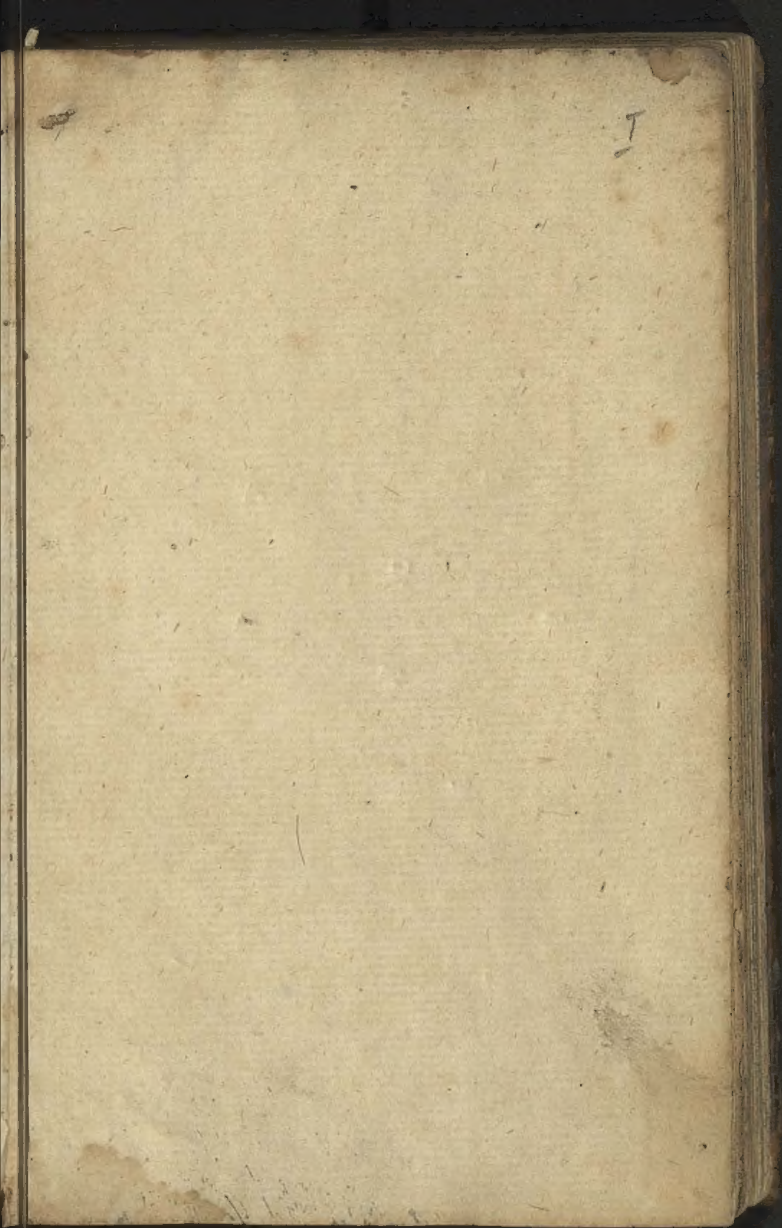
1907. A. 292

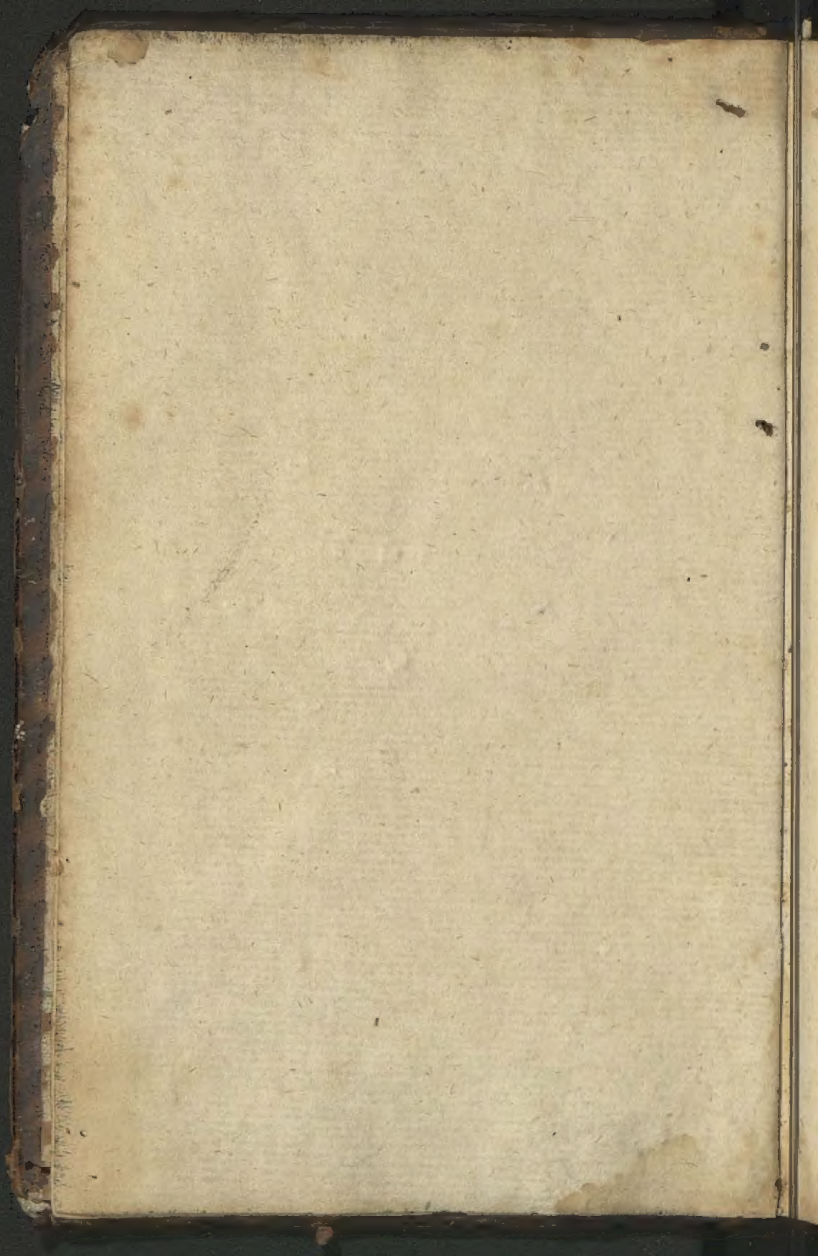

Nº 6073

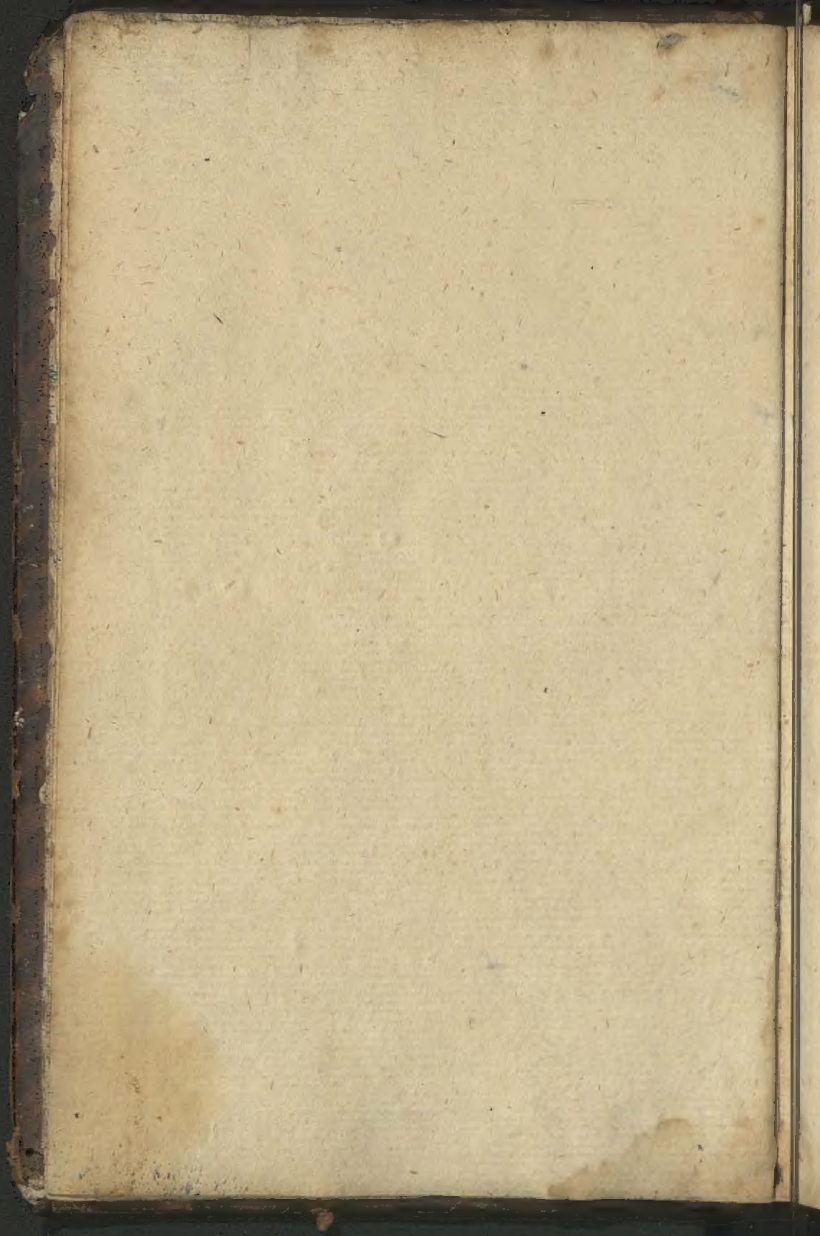
768.

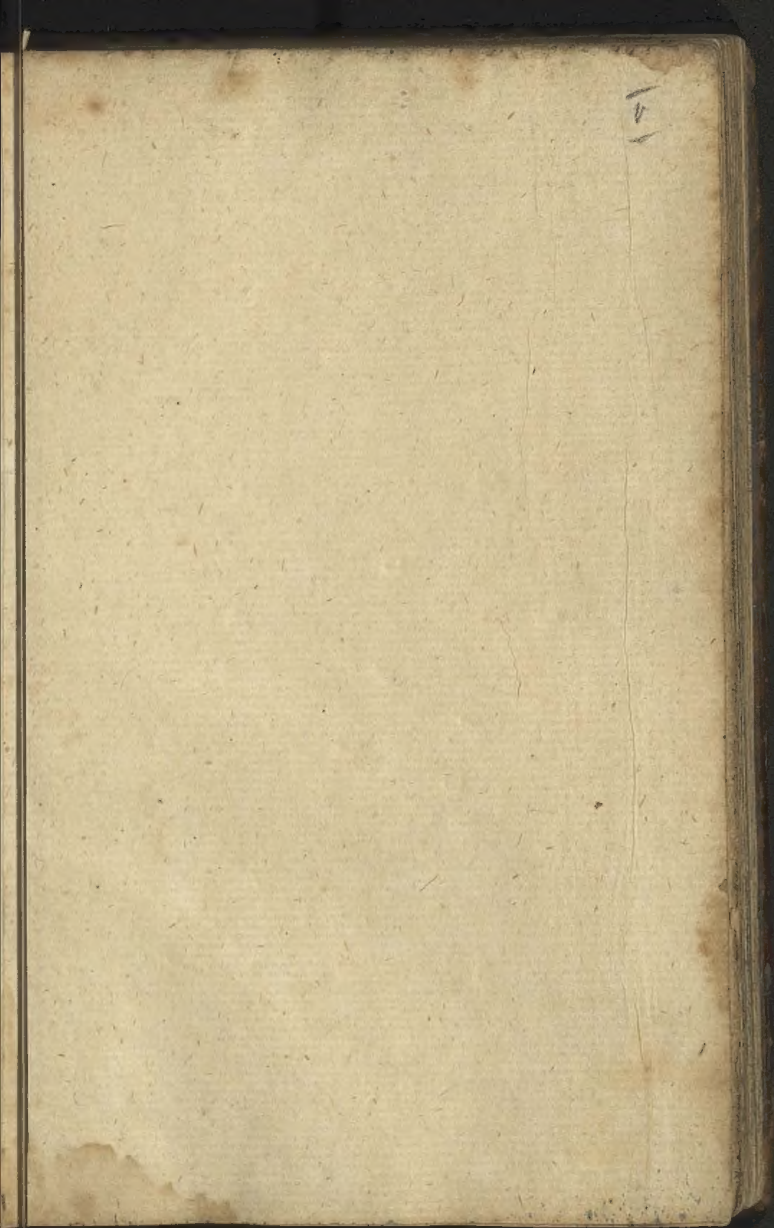

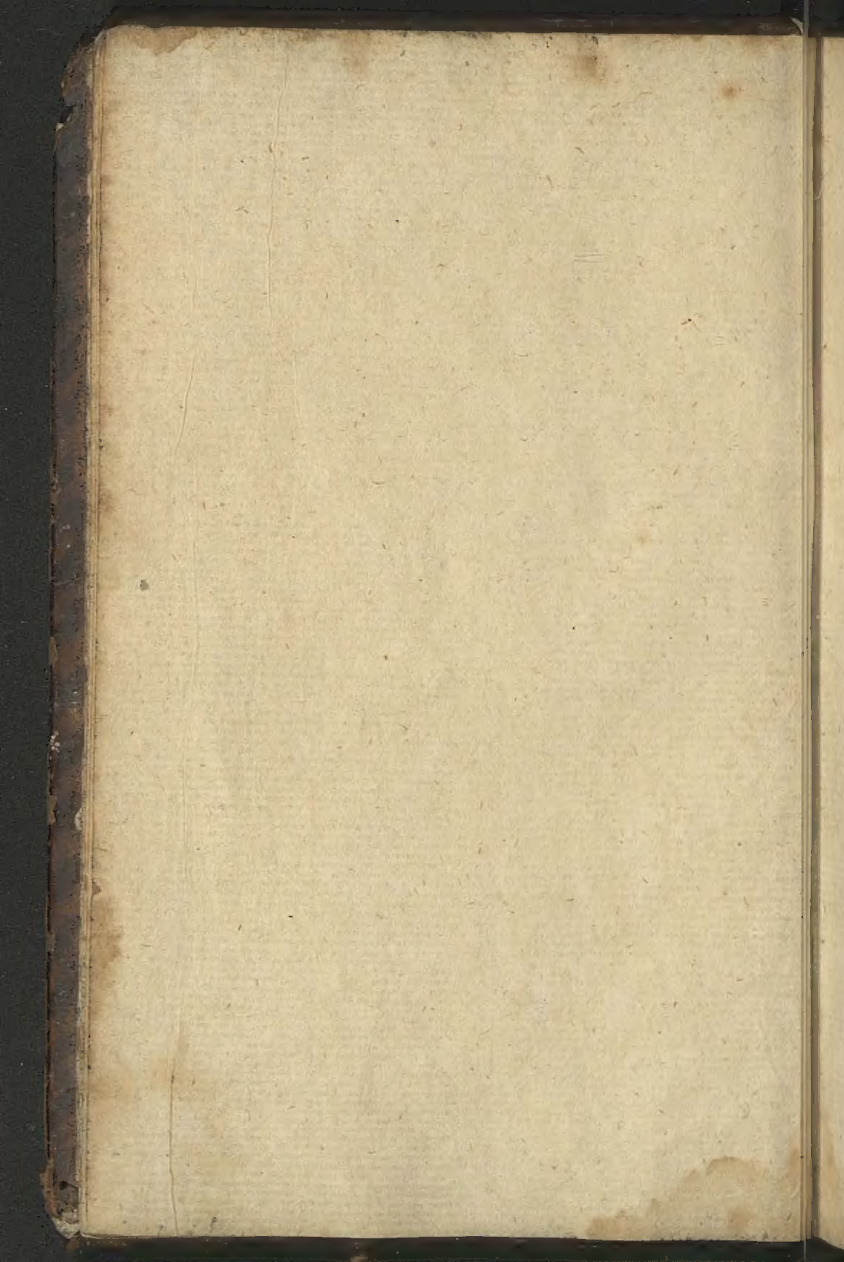

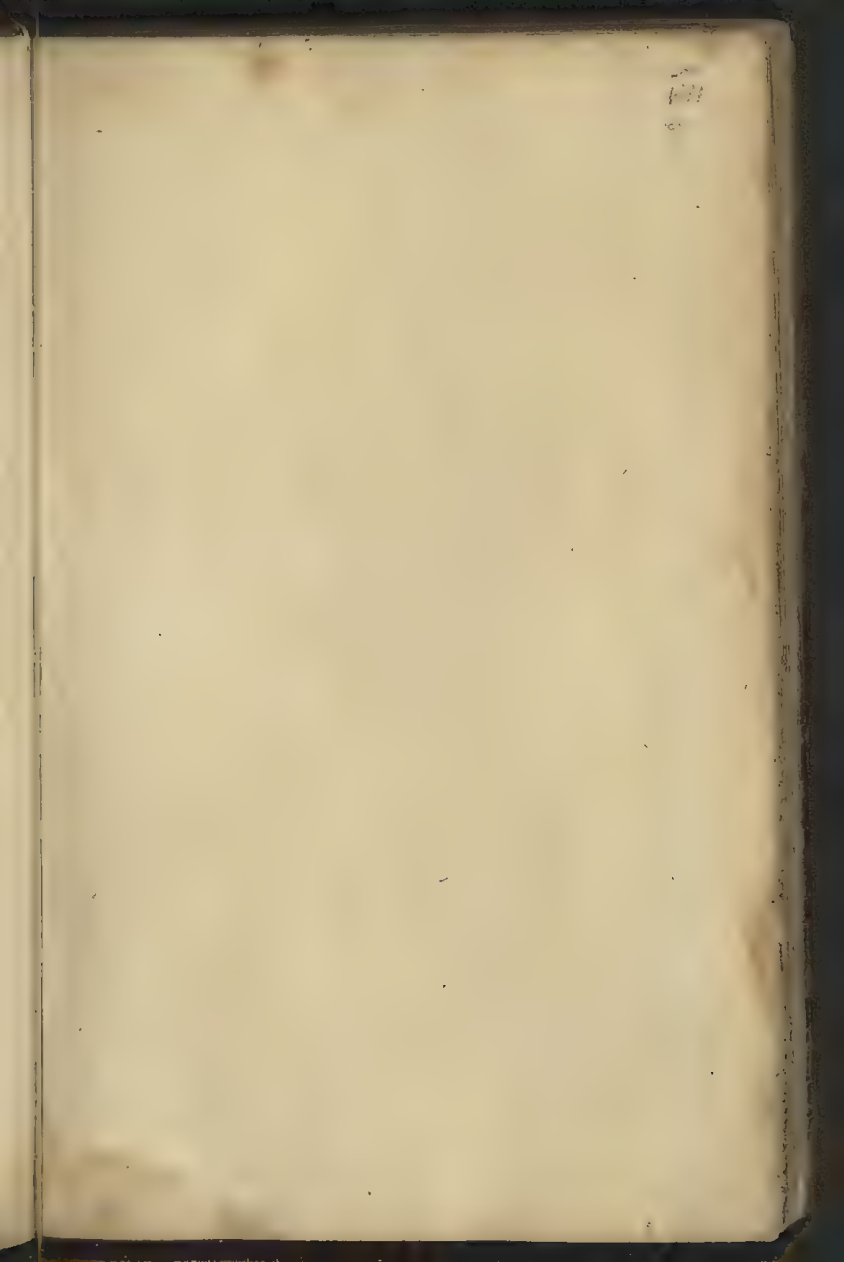

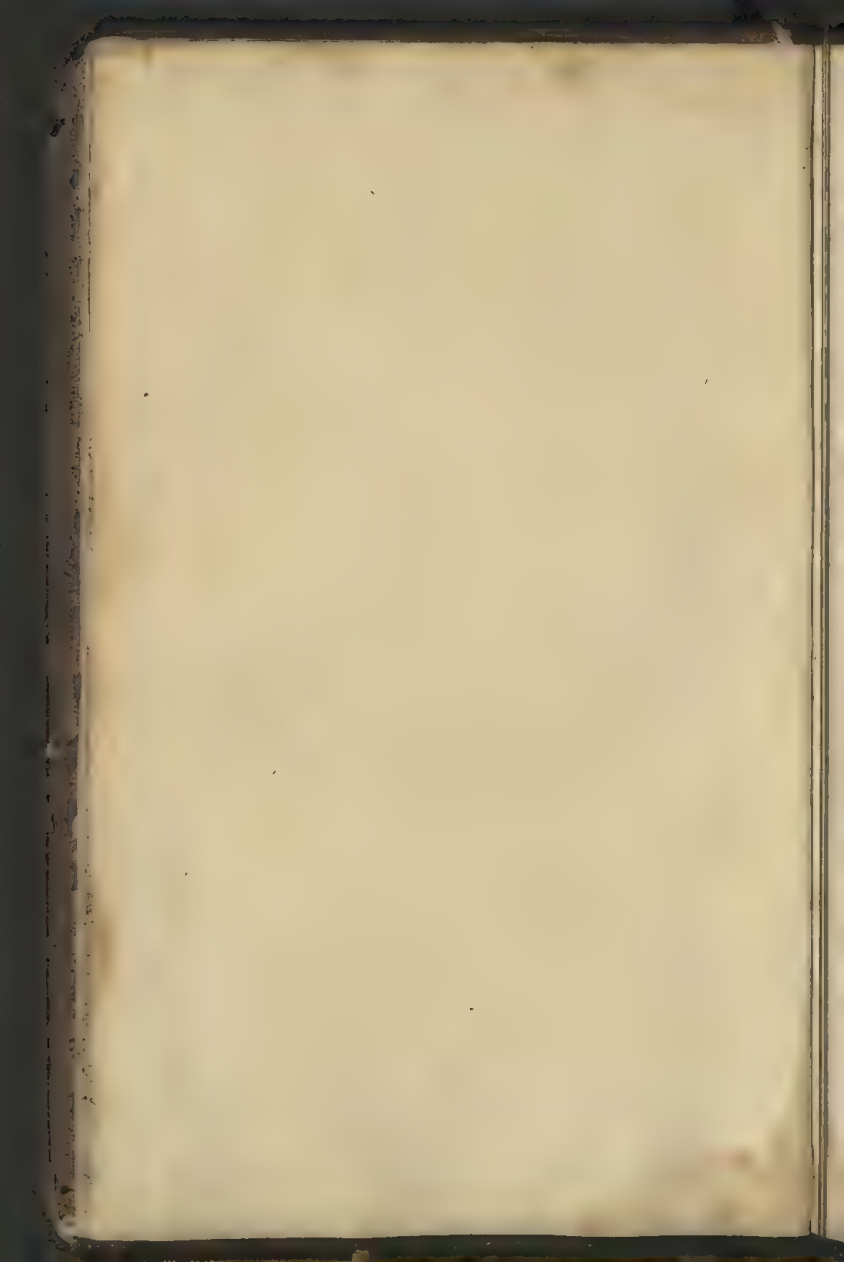
51

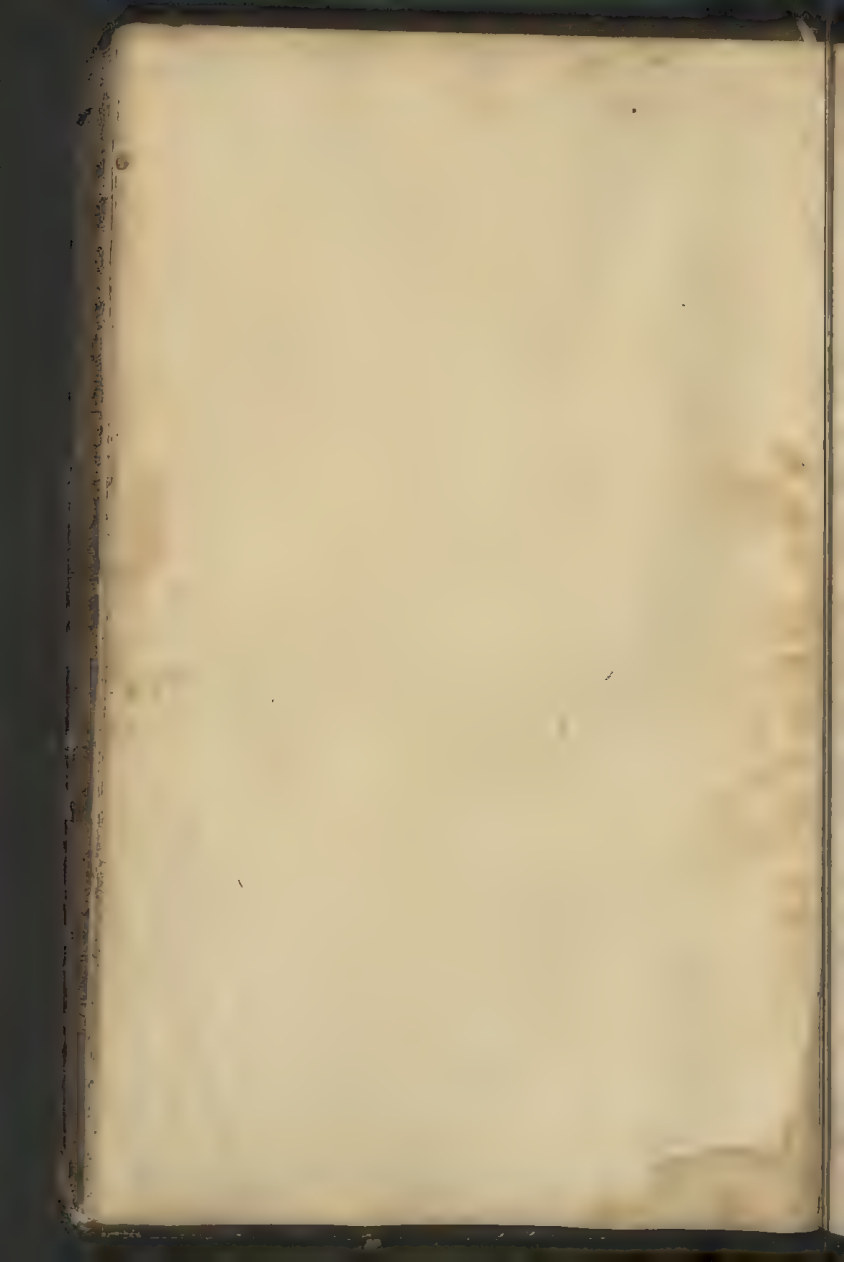

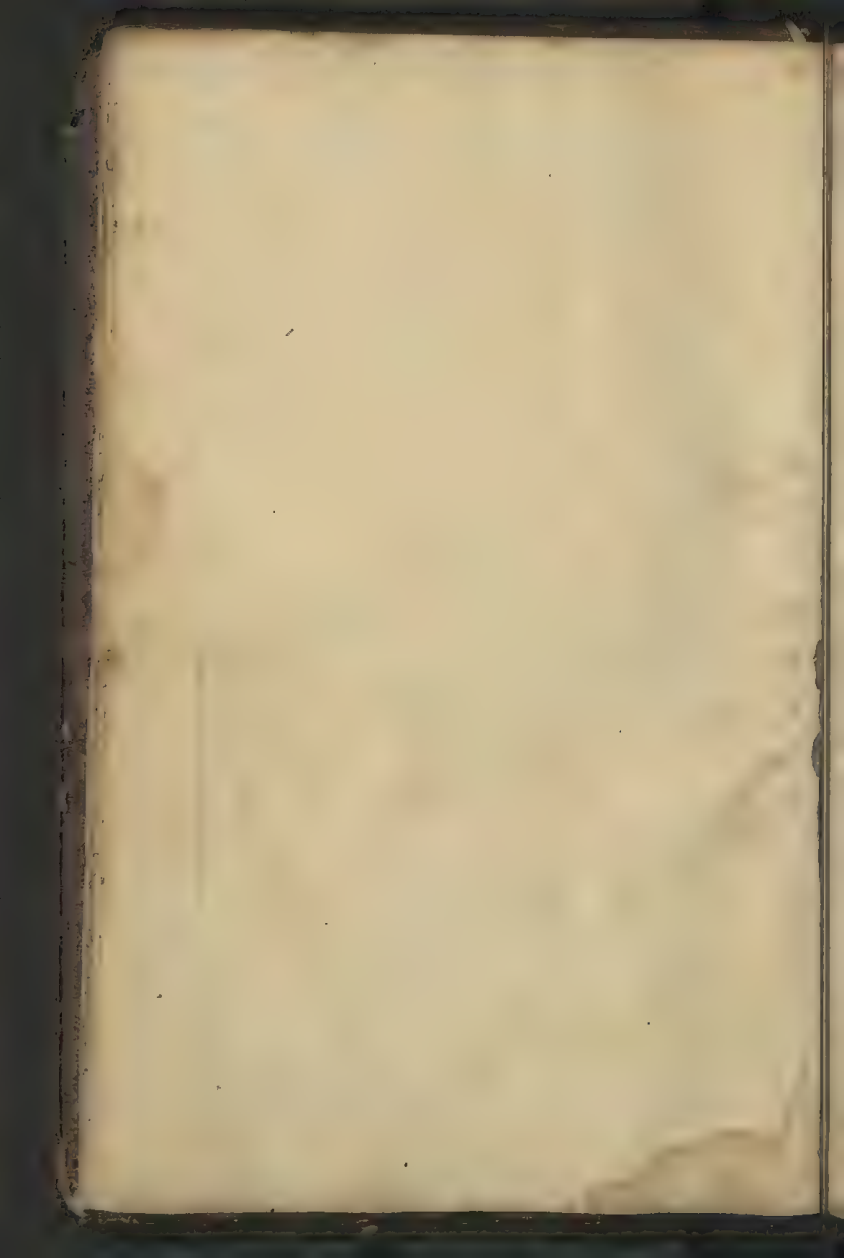

IX

ROLLOWY.

Umartwych Polaków w
Umbrach

y Cudziemców, w których
Nie Sekretnieysze. Ich, za
Żywota dzieie y cyrkumsta-
ncy. ja.

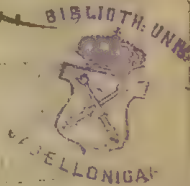
Zebrane

z e Manuskryptu pewnego
Starego.

Roku Pańskiego 1763.

Dnia 15 e Maja

Przepisane

MAGNACYA
Krol Jan Trzeci z Dornu
Sobiczki y Jeremij Niazey
Wisniowiecki Wojewoda
Ruski Pogromiciel Szmieł
nickiego y Buntowni
kow, na Polach Chizy
skich, z Uoba rozmaiania
w Umbrach.

ARGUMENT.

Ktore umbry Wielkich Bohaterow na wieciną pokoju y odpocynku przenoszą sie rezydencya y przy wszystkich: ktorzy bydlmogą: Duszom z passyi y Ciata wyzute zostawiona im jest wolność gadania y konwersowania ze wszystkimi Innymi, przez którą pamięć czynow ich dobrych słodką wskriesza w nich Komplacencya, a oraz też y defektow niektórych przy pomnienie, żadney im nie czyni przekory y kraydy, ktorzy sobie ze złości iako y cicha wosa wymowia.

Jakie zaś te Pola, Elizeyjskie, czytay Wirgiliusza z dalewych Paeiniskich nayprzedniejszego Poete, a Włoskiego Torquata Tassu przez Kochanowskiego na Polskie wytłumaczonego. Ja ima

inacya ze cokolwiek zamyslić

naprawdę najpiękniejszego y najpomysł
niejszego w naturze mozesz to
sobie wystaw, brzegi y biczgi
Rzek, płaskich, Łaki Kwiatem
okrytych, Gaje Cyprysow Myr
row Laurow Pomarancz Krka
ki z Roz Centofolii zgoła nie
psując pióra mego na co lep
szego gotuiącego maluj wgło
wie swojej pedzlem do wcipu
na Tablicy Imaginacya gochcie
y co mozesz najlepszego y pie
knieszego, w naturze wymy
ślić mysl y rob Łamki na Ro
wieczu et et. po takowych tedy
miejscach dochodzących y dy
skurujących Umbr nadstaw
tem Ucha, Aż na przód dwie O
soby dziwney Urody! Jakow Um
brach rozemnać się mogło! Mez
kicy pła jeden starszy siwy,
Drugi młodszy nie wielki (czar
niawy, oba Bohaterskiy Ry
cerskiy miny lubo. Obay Rozney
Cery y postawy zeszliz z sobą

y tak do Siebie mowili

Rozmowa Pierwsza

Krol Jan Zdajni sie ze Polak.

Licze Jeremi Wiszniowiecki

Nie mylisz sie tak to jest, o to
bie wątpić niemożna, ponie
waż mowa cie sama wydaie
y nie tylko mowa ale ile w um
brze poznac można, musze cie
sądzić znacznym y racznym
Polakiem.

Krol Jan. Y to prawda. te same
sądzkości słowa, ktore mi da
łeś, wracam ci, y stuszenie
też same racność przyznaje.
Osobie twojej, mnie zaś, y ci
ktory ~~mnie~~ znali, na świecie
cie z trudnością by ^{teraz} ~~mnie~~ po
znali, ponieważ kiedy mnie
niepotrzebnie, y nad wolą cieni
nowana, skór tylko y kości
zostawiając a Bursamami y
Liohami je napełniając, skura
zamyłak się na Twary popsowa

Ja, ze mi Maszkę woskową
ulożyć musiano^{my}

Xiążę Wiszniowiecki. Słysz-
ałem ja o pewney umbrze, więc
ty musisz być ow sławny So-
bieski, a Król Polski Jan Trzeci
Król Jan. Nie mylisz się, jam um-
bry y po kłopotach, które iako
Szlachcic, Żołnierz, Urzędnik,
Hetman, Marszałek, y Król
przez długie Lata wytrzyma-
łem, tu dopiero zarywam poku-
ja, ale y ty grzeczna Umbrze
ktoś jest?

Xiążę. Najprzód Cię przepraszam,
że tak wielkiemu Ciowikowi
honorum nie odda, któryś ty
brał większy w siebie, niżli byś
Królem, ale ja oraz dziwniejsi
mnie niepomnie. Jam jest ~~Xi~~
~~Xi~~ Jeremiaś Xiążę Wiszniowie-
cki ~~pan~~ Łuski.

Król. szczęśliwe pothanie! Kto-
mu wielka przynos. pociecha.
prawda bywając u Ojca mego

widziałem Cię, ale więcej o tobie
słyszałem, gdyż pamięć przez u
szy nabyła trwalsza jest, niż ta
która wrok y'ocy podać, więc
gdys my się dobrym trafem po
tkali, siadajmy tu sobie y'poga
damy spokojnie.

Niaze Powiniem byś ty Królu
inne znać widziawczy mnie
nie tylko w Sudkur, ale y'na Dworze
Króla Kazimierza powro
ciwszy z cudzych krajów.

Krol tego mówić nie mogę, born
ia przed Batohorką powrócił
y' strasznie zachorowałszy, le
żąc musiałem we Dworze y'być
bydź w tej fatalnej okolicy
w której mój Brat Marszałek
starszy zginął, y'to by było
znak woli Boskiej Opatrz
ności że mnie destynowała tu
wielkie rzeczy, kiedy mi choroba
przyšla y' do końca mnie przy
nowała, alias Zdrowy poszedł
bym był ochotnie na te porywki

zginol bym był tak jako y Brat
moy starszy.

Liáze. Czy zginol nie zginol al
by w piegrancy Batality každy
zginie coś by było, widziałem ja
ze szukających prawie śmierci,
y w najwęższy ogień cisnących
się nie tylko śmierć ale y Rana
nawet nie potkata mógł bym
y na sobie bez cenzury, prozno
ści okazywać dąć przykład, wie
bowiem Królu ztem był w Polsce
Hektorem nazwany y podob
no nie darmo, bo rukt a tu mę
nicy a tu szczęśliwiecy, a gorący
biłat się na demnie, a przecie bez
rany na łozku umrzeć mi przy
szło.

Król. Wiem męzny Liáze że ro
dziennikow swoich w zachwosc
y cnocie przeszedł, y nie tylko
Polskow approbując y reputa
cja miał, ale Anno 1648
Jainego rebellizującego chłop
stwa y koczactwa? pamiętam

tegor Roku ze pód czas Interreg-
num wladyslawowa Kiepta (ktorech
Regimentarow postanowila, a
oni pód pilawcami sromotnie bi-
szyj uciekli. O! jakie o nich Pasz-
kwile, pisali a ciebie wychwa-
lali, ale co do tego co mowisz ze
niekady w Batalij zginie to
ja przyznac ale pód Batohowem
to nie uszlo, gdy bowiem Kalinow-
ski Hetman y Batalia przegrat
y sam zginot Tatarowie znuim wyde-
tak w Matryi zagarneli wszyst-
kie woysko, ze niat nieuciekot do-
piero kmielnicki Tyrana Rzym-
skiego naslawiac karigulekto
ry sobie zyczyl, aby cuty Rzym-
mial jedna szyle y aby za jed-
nym miem za cieciem wszystkim
Rzymianom Ry porlataly. Len-
mowie rozumiajac kmielnicki
ze cala Polke wraz zgubi Zapla-
st esot tanbur 30. Ty szyle (co-
wony h 2tt. aby Tatarow sie wy-
thick niewolnikow wydawali,
y wszystkich wywotetrona na

maydan yscinana przez Dniepr
ka po batalij. Co jak było przeciw
Prawu y interesowi Tatarow,
ktory niewolnika zachowują
dla okupu, tak oni tą niesty-
chaną niewolnika zdzielenia
ciężstwa kompasu, rzucili
na soltana y matroga, ni za-
bili zrabali go przeciw, (oz.
nie rychło to było już, ta gene-
rositas niewskrze siła tym
je sposobem wziętego Brata
mego a potym świętego y Dani-
łowicza Wuję mego y tak siła
Mazur Panow Szlachty y So-
nierzy. Jedni tylko Karczewski
Korycki y Drużkiewicz kul-
bami okryci salwowani
od Tatarow, y u Tatara Mory-
szynow nayprzedniejszej
familij zostali.

Adiut. Ta historyja ani w bra-
nianskim, ani w poganskim
narodzie druzgogo przykłada-
nie znajdzie, chyba u Turkow.

co Cannibales zowią w Indach
ktory niewolnikow wybratnych
na ofiare Bogom swoim zabija
ia, a sami potym ich iedzą. Wi
dzę tedy że ci approbo przysięgę
roba, ktora ci życie dała, dała
y Koronę y nieśmiertelność sła
wy twojej y Polki, aleć wielki
król, lubo ty na tym świecie
chłuby y prozności mieć byś
niegodziło, z tym wszystkim sm
się, pytasz co na owych czterech
Regimentarzow konceptowali
Kozacy zlepszą gminie opinię
Król. Wiesz dobrze bos byś na
tenczas y iuz nie dziejąc raz
bites Kozakowi poeznie ze ad
wersarze nie tak Osoby, jako
sławy zaradząc ci czterech
Regimentarzow. Ekuzya hor
chrali a to na miejscu Hetma
now Koronnych w niewolnic
głoszacy siedzących, Potocki
i. y Kulikowskiego Polnego a
i. y. Lomnicki. Liżę Ostrogski
Jemio Lubomirski co po tym Het
manem drugim y Marszałkiem

14
wielkim Korony: był, Mikołaj Ostro-
rog. Podczasy Korony: y Firley
stary Kasztelan Lubet. tak tedy
onich mówili, Durny Sachy da-
ły perynu, Dytynu, Latynu, zty
Dydu Firleju prodaw nam oleju
Peryną, Lięcia Ostrogskiego zo-
urtać, że był delikatny, y gnu-
ny. Dytyna Lubomirskiego bo
był młody. Latyną Ostrogo-

bo był Wielki Statysta. O-
rator y mowca. Polki, Firleja
mówili do niego bydlę sposo-
bny, tylko do przedaw oleju
dokładali zaś aferemny Koron-
jak biał tak biał.

Lięcie. Gdyby province chwały
umbra była cupax była wie-
rzy mi że bym to sławie nie
przyjaucytki świadectwo led-
wo nie równo u ukontentowa-
niu potrzyd, z oracya ktorą ma-
ł. Lięcie Leopold Cesarz Pruski
unski, kiedy witał po Wiede-
ńskiem na poboiu wsku Turcym
po. Lięcie, oczym potym potym
my. Lięcie jest pewna że ja

potyczki y akcye, które na wielu
mieyscach z Kozakami miałem,
zaszcześniejsze bardziey rachuję
niż za sławnieysze.

Krol: To iak? y wyziedu swoim
za akcye, masz w cztymacyi.
Liazę. Oto iak wiez Añ 1648.
Ja z Zagniepraskedy kilkadzie
siat miał a o sto tysiąca wii
miałem: z swoia partya wyze
dłszy na wielu mieyscach He
tmana Kozakow bitem pod
Korsuniem, ale to prtkosć dzie
łność, przy obrocie sprawila. Za
tulem bowiem pioranem z su
iem tylko a nie z Rzpłey Ludz
mi z mieysca na mieysce moi
Ludzie mnie kochali, nie z tego
zem Jch był Panem, ale bardzie
jem się naysprusz narażat
także czesło niepodtrząc kto był
zemno ledwie mnie uyriedmo
na zpomędzy Jch. To jest pra
wda Ruski Bózkicy dzieło ale
wielkim Wodzom to a Polak
kno mairących się na Dzielach

Łycerskich zowie się szczęśliwa
felicitas albo potrzebna mnio-
gowaga iak y Alexandrowi Wier-
kieru przyznawiana.

Krol. Coż tedy Lidskim zdaniem
za najświatowitęyszą u siebie
okazywa waiysz, poprostu po-
wiedz ia też tobie przypomne-
wowie.

Liżze. Stracił iniestwo w nie-
złamanym uporze moim prze-
ciwko zdaniom Lidskim. Kto
z ta zdania sam sądził bydz
nie naczytę, sławie y honorowi
Oczyzny przeciwne a nam sa-
mym szkodliwe,

Krol. Coż wiesz miły Liżze ieśli
ten upor któryś ty miał, za u-
por rozumny, lubo wszystkim
przeciwny, nie sądzona za upor
nierozumny? y tak coś ty miał
za iniestwo polityczne, sławie
y konserwacyi Ojczyzny. Po-
miała za upor szkodliwy, y za
marny na złe?

Liżze toż jest pewna rzecz, że
lepsze nasze fiteracyi, niżli b. m.

y tłumacza nazle podobno y ty
Wielki Królu takich nieuszedles
censur, bo niepodobna aby przy
takicy iako miałes fortunę, być
inwidyi emulacyi, a za niemi
chodzący censury
Król. Tęgo było aż nazbył opo
wieść ie potym, teraz eksplikuyse
proszę dalej?

Aluze. moy upor sam skutek po
kazał, y mnie iustyfikował iż
był dobry sławny y pożytecz
ny wyuczenie, a wprzód ieszcze ci
powiem co byś był niechibnie
za panowania swego estymow
wał gdyby ci się było traфіło tu
kie Subiectum, iakie na początku
Króla Hazimierza. Ten pamiętny
władca ztem był przeciwny Clet
cyi tego, ani Buławy ani Regi
mentarstwa dać mi niechciał
Za którym Woysko ciałe y Polke
Anastanuywata, tnnie który wla
sneimi Lützni, po pięć Tysięcy
a binnajac, ustawicznie Koraczew
y Tatarow-bilem, mnij mowię

14
Lubo tak afrontowane, że nie tego
nieuważając, tylko zwa wzięcie wy-
rny mając przed oczyma, kiedy
na Ostrogu u Firleja Koracy z
Ukrainy na Wołyni wychalił się
pod Zbarai miasto u Łamuk mey
przyparli, tedy ja tym z hukaniem
Regimentarzom sam zasiadłem
u pod miastem Obor a w trzecie
Reiterade dałem, łącząc własnych
Ludzi pod ich Kommandą

Urol. Laiste wielka cnota u go-
tna tak zacney Krwie twiercy
powiem też y ja com podobnego
pod Kalusowem uczynił, przy-
potnisz mi, a bym ciaseń do
konca swego, o tym pięknym y po-
zytecznym upomnie

Więc, tak tedy schowaawszy ich
w gnieździe przodków swych
Prowiantem taki bydz mógł o-
patrzywszy, swoiemu Ludowi
rekrutowaawszy upał umacniać
mi duszę wlałem. Nastąpił
Hanem Kory Gierciem nieco

12
ta Śmiełnicki z Xerxesowym Woy
skiem chłoptwa, ale prawda nie
ogniściego, ale tak licznego ze pier
siami mury wygnieść y obalić
jak owe wżerycho, mogli, my po
lacy sobie, Kozacy sobie poczułi
sypać szance, nie będą ci opisy
wał cewriennych, conocnych ale
y co godzinnych, Akcyi Polaków
y moich. Tačno się domyslic ze
kilka krot sto tysięcy Kozaków z
Tutarami z Claussem swym nas
atakowali a nam rak niestawa
to biec to Poganistwo, masz tego
opisanie w Twardowskim y Kocha
nowskim obleżenia w Zbarazupie
wnieby nie nam nieuczynili gdy
y nas głód wwiować niezaczot,
y coraz umniejszenie ludzi po
strzelanych y pobitych ze my ja
ko śnieg w marcu topneliśmy
i oni jako Rzeka na Wiosnę to
li, tu tedy Regimentarze y uny
nowi z desperowawszy oświadczy
li nam powiadali że Krol w
Warszawie uagnie to icdni ra
ni li najważniejsi, przebi się b.

Woyško y albo zginąć w Obodzie, jeli
grob zakładając, albo się saluwować
dłudzy poddać się, na dostatek kide
Zamku murowanego co na, y
tam w maleysiej kupie chcieli
bronie, kilka miesięcy ta utar-
tka rady trwała. Ja zawsze u-
pornie opponowałem się tym
radom sprzeciwiając się, uyur-
dziłem nieomylnie wrystkich
zgubę przez okwarcie Poganom de
Polski drugi raz trzymałem y w
siomotnym poddaniu się Zamku
żadną miarą otworzyć niechcia-
łem, y tak uporem moim zatru-
tna ich. Je ja Zbarazka akcyę
przekładam nad gestę y ruyje-
zkie potyczki moje i nieprzyja-
cielem.

Krol prawdziu widze teraz rehung
dym by? pożyteczny y sam dół
ek pokazat y iustyfikowat.
tego sprawiedliwie, łus się są
dozrekal Krola Karoliniera, i
ny na dśucz obłożeniom Zbaraz-
kim idąc sam w Zbrodni do tyh

oblegionym zostat.

Aliż nie śliczkoż zaś użon moy z
Polakami był pożyteczny alim
ga, pokazał y Poganiom, wyjecha
li smy z Koniecpolskim Chorażym
na ten czas Kierow na Rozhows
z Weyzyrem na ten czas Haskim
Szeferu Kazy aga: a notane że nie
było kilka takich Konferencyj z
Drugimi poganiami. Ten zaś Wey
zer nas swoch Obrad, nayprzede
innie zadziwił aże tyllko zadzi
wił ale y pochwalit, mowiac że sie
nie spodziewał aby tak mała O
sobu, tak była moia, dotak, uwił
kich odważ była podobna, y ofia
rował nam pokoy byle smy sie
złotili Harow, aże śmielni
czego dwie przyieli Kondycy
jam matak zapierzony Dyskurs
pniemwał, a zaś co do śtupa nasze
go, od niego przyjmować Kondy
cyę ani Dyszec nie chcemy
rol Wybacz ze mi moy Aliż
Harowany wam pokoy
dotak desperowanym was oble

22
zonym stannie, nie wiem jak by
to nieprzyjac y co z tad dobrego
myszło ze słyszeć o kondydyat
niechciał.

Aliaze to dobrego bo oni polwini
zwali y za kondydyce dobre mie
li. Abyś my się bez orza potka
li, Chmielnickiego za pana Ukra
iny uznali. Woleliśmy tedy nie
pewne znieść uwolnienie, do wo
li Bozey, niż pewną niewolę do
browolności sobie zādac.

Krol. Prawda y ia to pod Turaw
nem uczynit, Krol zas pod Lub
rowem iak się saluwat?

Aliaze. Tak iak y my biąc się z
nieprzyjacielem, gład cierpiąc
uholnić niechcąc, a na koniec
widem oczywistym, iak powiada
ia ze Kanclerz Hosolinski, uidiąc
niepřodobinstwo aby się Krol omo
wił, niemaiać niškąd niemać
Bawiecy, w tym gład ostatnim
w jny stopniu zmelancholił po
wzney usidił w karcie y miedzi
se poczt. Alisa mnieszka pro

nim visibilit' stanęła, y powiadziła
mu aby się niefrasował ale w Bogu
położył nadzieję, a starał się o rozho-
wor z Szeferkazy Aga, Weyzyrem
Kiańskim, z którym to y ia pyszną
konferowalem, porwał się kancierz
y lubo z niego y uziyi jego smia-
ło się, upił się jednak widzieć z tym
Weyzyrem, y gdy mu przypomniał
że to Ociec jego Krola Kazimierza
Zygmunt Trzeci samego tego Sta-
na tam przytomnego miał w nie-
woli, y dobrze traktowanego wypu-
ścił, Zmilkczył w przed Weyzyra
a potym Kana, tak że Stań aż do
szablisię porwałszy przymusił
Chmelnickiego, aby na kolanach
szedł, y w nogi Krola pocałował
przeprosił y pokoy uczynił. Osta-
tko się w Zborowie, lubo dla zdo-
dy Chłopskiej iak na nową wojnę
zmięmił, zaś to tak wraz y my z
dłuższego ze Zbaraza, y Krol z Ko-
szec ale gorszego obleżenia ze
Zborowa wyszedł
Krol smieszno mi z tem tego uszy-
ł, że zapomniat, bym y tak słow
Zboru. I tak z toba obleżenia, y

24
swoia Czwaga iedną salowu
tem czaty nasze, które moc lata
row napadła y do Oboru ich wpro
wał zitem, nie będziemy tedy m
wić o Beresteckiey, w której Pa
ny dostalim nie szkodliwej: Pa
mi tam że y sam mówili o twim
nieukontentowaniu.

A iaze jak ze mówić nie miana
o zalu twim, że mnie y ten czas
Butawa minęła, gdy ja tym w
szystkim godnym akcyi moich
sentymentem y upośtem dwie
rzeczy zrobie, bo y zmaguikszyn
poczetem Ludzi do Króla przysze
łem, y nappierwcy batalią zacho
łem y do wygraney pomogłem,
y kiedy Król po wygraney Bere
steckiey wracać się chciał do Pol
ni, widząc że Pospolitego rusze
nia do Domu tskniącego nie utrzy
ma, że Radziejowski potych
Pohandery na Króla Szlachtę
sunował. Jam tedy upośnie
na Króla nastąpił, aby szedł na u
krainę zapobieżni, y raz mianu
sieb o ni azdo fadu wykonać.

ogniem y mieczem długo Krol
 trzymawszy nieutrzymał, który
 rozumiał ze wszystko uspokoił, za
 pomniawszy ze Hydra Kozacka
 odradzaiące się głowy miała
 Krol. prawda pokazało się ze tu
 ta rada y upór był dobry bo ten
 pies pobity Chmielnicki lubo się na
 mornie krył pod Lawę, ale roze
 stał do Moskwy, Rakociego, Tur
 ków, y Tatarów, tak skuteczne pro
 pozycje y imprezje, ze te wszystkie
 przeciw Polsce powstały nędzy
 Co y Krolowi Gustawowi y Krolowi
 Szwedzkiemu dało pokusę do
 Polski, ale temu wszystkiemu
 dawszy pokoy, jeszcze trzy rzeczy
 ci ciebie wiedzieć trzeba nim te
 y ia do swoich poyde akcyi piew
 sza wst o ożenieniu twoim

Ale Wiedzieć musisz zemnuat
 za sobą Gryzellią Lamoykską całe
 nieurodziwa, ale Jerca y rozum
 tego, przy wysokiej cenie, w
 tym Ożenieniu Jony partyculu
 ratem niemaydnie tylko ze ta
 Panna z Józefy Ożrozykiej swady
 Woll Alexandra z Rodzona Orli

a sprzedana z Tomasza Zamysli
go Hancera W. H. nie tak urad
jak Wysocisza Kolligacyi y Po
gum powabna, miała nie tylko
inne, ale y Dominika Dzięcia Ostro
skiego z Lasławskiemy Linij Konkur
rentem, młodszy się nie pobili kilka
razy jakto punktu Honoru za urad
Heleny Trajanskimy podczas wsta
nie Dzięcie Ostrogi był piękny,
młody, biały delikatny, ospały
zgoda niewatny, żarzący był m
z czarny, nie wielki ale Rzyśki
w Hanie ładny kłótny, y aż narby
skłótny, przekupował Dzięcie Ostro
ski Babę Panny ze mnie ganie
mego Rywala wychwalaty, przed
samą Panną. Aż kiedy Baba Pan
nie: która lepiej niż na drugiego
patrzała: mówiła, Dla Boga co
winną Panną upatryła w Dzięciu
Wiszniowiec, on Garmy, Pan
na niekła, on mnie nie porzuci
nie frasujemy y ta Decyzja była
z Dekretem Ożenienia mego. Bo
Rodzice zdali na nią, obieranie
kawalera, nie chcąc sobie z nasoby
awerch, znacznych możnych, y Bo

gaty ch urazic.

Krol. Jecheli akcye wojenne y senty
meta nasze wolności zyczliwosci
podobienstwo między nami czy
nia, całe go w ożerwieniu tużnaja
dnie, poniewaz w swiecie piękniej
srey przy cioci y rozumie. Białe
głowy tu byto nad moia. Tę.
Oktorym a ożerwieniu da teko po
smierci twojej zaszlym potym po
wrem. Teraz druga rzecz okłoracy
pytam, ze Krol Kazimierz odpuszc
a Elekcyi tu chciat.

Liare. Prawda jam jeszcze za ży
wota Krola Władysława do repu
tacyi wojenney y statystycznej przy
szedł. Prawda, Ruskim zostal, nie
mniey z pamieci Oycy mego; ktu
wiesz angazowawszy z szwad
rami swoimi Potochim y Konec
him, kłorny Mołylanki Driedzie
ne Liżniczki, Małdauskie mieli
z Mołylanki Testiem swoim przegra
li bitwę, na Lasowym rogu potra
ni, y mui Ociec w Stambule umarł
jedni powiadaia ze Zabity jałowy
Konecki, a Drudzy za okrutna za

14
kuszą y głodem, pomarli, Półtoci
zadownie: Jendy kuły morzem
uciekl, bytem tedy z Oycowstwy y
suwicy reputacyi dosię možny a
był po śmierci Króla Władysła
wa, mógł być wielką Kryską na
otranie albo na zrućenie Kardyna
ła do Królestwa. Król Zigmunt
Ociec y Król Władysław tak wiel
ki polszcze poczynili Dobroć
stwa że po Władysławie inzy Kón
dy dat do Królestwa odczuwać
się nie miało tylko Dwoch. Wła
dysław Braci, Król Ferdynand
albo starszy, ale destynowany
Biskupem Wrocław y Borkum, a nay
młodszy Jan Kazimierz Karól His
zry był melancholik straszny, Ka
zimierz zaś reysli, Inar muz
oczku patrzat, którego y w Hiszpa
ny y we Francusku dat do
dy urezienia iyskrny. Jednak
raz ze wielkoy lekkości Kazi
mierz, uznatem którego z Bratem
Władysławem wadził jezuitę y
Kardynałem zostawszy porzuć
to dla Generalstwa Hiszpanii.

25
o co Ryszeli. Kardynał zlapał y do lister
nu wsadził. Ale bardziej go Kanclerz
Holski y Dominik Strogili ze
wszystkimi Emulandami promow
ował, udalem się wszystkim do
mem moim do Ferdynanda promow
cyi ale mnie jeden kazuś odrazit, po
dał probę humorow poznania tych
Dwoch Hrolawiczow, Kanclerz Holski,
rzekł nam przeciwney fali
cyi, podamy wszyscy wraz, zwrzoty
do starszego, a potem do młodszego
nie my niemiemy, aż każdy z nich
zacznie dyskurs, a obaczymy oczym
żką miare wezmąmy natury z
humorow ich. Przysliśmy tedy do
Ferdynanda: za przysiąg pod pa
rolem aley żadnego nieprzestrze
żamy długo. Dzien był piękny
ktoś S. Jana aż Ferdynand pierw
sze słowa rzecze. Jaki to piękny
Dzien do robienia Jiana. Gztał o go
spodarstwie o spokojnym życiu dy
skursy. Poyrawszy po sobie poszli
my do Drugiego. Ten z wielką nas
przywóładzkoscią poczynając pyta
on burinach z Ukrainy. Bo notan
ce w ten czas Kazarowski Woda Bract

y Jtta Bohustt jeszcze przed smiel-
nickim zaczynających Buntę, Kora-
kow pobit pod Kamey kamie w re-
ke postrzelony y przez zte opatrze-
nie wielki Woiwodzi umarł wpu-
t Roku wszystkie tedy Kazimierza
dyskursa, o woynę opospieszenie
Elekcyi były te buntły w pocza-
tku widzieć, wyszedłszy z garni-
miałem Osolin skiemu przyzna-
ze godniejszy tego Kandydaba sub-
iectum.

Krol. Ustapiles tedy swego sub-
iectum y do Kazimierza przystapit
stanie y tui takto we mnie ambr-
ya sprawidanie, jako zas zas-
dzadcin se na Prawie natury, ze
byl starszy ze nam ladniejszy bedzie
Ktopstwu z Woiwac, choc nie-
dziej miał Krol Woiennych bardzo
Luchow ze bedziemy mieli pod wo-
koytym Panem spokojne Panu-
wanie. Ale decydował potym smiel-
nicki, ktorz hunc et non aliu Ca-
simium powiedziat y tego mi-
dopuscił Kazimierz niechciał.

27
Krol miał racye gniewu na ciebie
ale miał przyczynę tak długiego y
upórnego, bo iezeli w każdym Czwie
ku szpetna iest Zawziętość, to w Kro
lach nigdy nie iest odpuszczona wi
na y nagana, a których raliu, staty
Cztymacya Sudi na wszystkie państwa
wyłozą bydz powinna. O jak Młoda
chowie nie pamiętaia jednego Króla
Francuzkiego mowę, który będąc
Mazeciem Aurelianiskim Krowym
Krolewslim przyszedł do Korony
Francuskiej pod Imieniem Ludwi
ka 12. a gdy gostaworyci jego pobu
dzali na Pańw którzy mu złości
wyrządzali za Panowania przez
tego Króla odpowiedział że ten
Pan mądry niegodna iest rzecz
aby Ludwik 12. mścił się za urazy
poczynione Miciu Aurelianiskie
mu

Alize (oz chcesz mądry Królu ran
dem miui w Drob wpadać
Krol o to same ci pytać potrzebie
chaćtem

Alize tak iest a nie znaczezy pra
cuje usławicznie spracowaniem
Ludw. gryząc się ze pracu bez nad
grody sprawował m umysł y Duszę
y tak w mł wieku w Drob wci

kiedy zadnicpokiey powracając tu
z y Kampany umarłem, zostawio
szy naukowione w Zale Lycerster
Domowych Dyczynie y Syna jedyna
ka Michaba.

Krol, widze też złobo Boguacy
ni tak z Mojęszem które mi po
kazawszy obicanią ziemię z gory.
Korob, Wstap na Górę wyczyli
mi obicani y umrzy. Ale ci Bog
nie obicai owszem dymurł. Zu
laury które byles tak goręcy iako
y pragnący, dał Synowi turetnu ko
rone Polku, nie zła to rekompensa
liAZE. Prawda ze nadgroda uretha
widzialem że tu zrim, chwalit
ze zła rzeczy, y złości Boskiej,
ale ię skarżył na Ciebie żeś gorę
łubi, lekce go wazył y przekony
robił.

Krol trudno tego zaprzec, ale ci
dałustyfirować bede atymcza
sem prosze, abys mnie niepo
sadał, bo tego okkazy byćd zycze
wosc ka Dyczynie, ale ja jeżcz
jedno wnos pęcoienstwu zmay
dane, ze obay niepocharmowani
leżemy na Marach, Tu a S. Krzyż
w Opactwie, a ja u Kampany

22
w Warszawie a chciałem się o to sta-
wić ale że to uczyniło uszere przesta-
łem że król kiedy widział Michała
jego poświęć Synowi króla Trybu-
tu tobie nie oddał

eliżę. otwierał i kutował że krotkie
zycie, y Panowanie jego, iest mu wy-
mowa przy Rewolucji wojny Tur-
ckiej. Ale czy nie wiesz że król oka-
zy ełyna mego śmierci? oktorym
roinu roinu powiadaia że otruty
umarł.

Król Chciałem ci in traktu Łycia me-
go particularitem y to powiedzieć
ale kiedy approb przyszedł, więc ci po-
wiedziem w takich rzeczach, które się
bez świadectwa dzieia, jako iest za-
danie krucizny, nowe śmiecie iuspil-
wać że go niimcy w dnie sztuka y
ręka, zgładzili ułtórych to zwycięży-
na bywa, kiedy y kogo otruc chcą
mowia, postreleone z polewki kuc-
tedy probali mowia, Mini-
strów króla Michała Ojczewski
Kancelarz W. A. Lit. posuwał iego
z Eleonora Ferdynanda III. Cesarza
Cerk, a Leopolda Siostra, ro. armiiac
że przez te kollygacya zmnienia kró-
la przeciwko Taluyi Francuskiej y

273
y mnie który ja trzymałem, inay
poszł z samą pożytejszą białą
Panu. Ale się oszukali bo Cesarzowa
Wdowa a matka Eleonory Marja-
ka Wdowa potężna Królowej Lu-
wii Białogłowa subtelna, dwor-
na y Patwiarza Ciwa, zrozumi-
szy Syna swego nature powolna
dobrą, którego zwrócić albo trącić
było łatwo, tak Syna swego, a-
le swego zawzięwała ze wszystko
najmniejszego kroku, in małego
stadus uciąć nie śmiała, poki-
ję przez Koryera niedożył albo
Zadana Posta Cesarzkiego niepera-
dził ale nawet Urzędow rozda-
wiec nie chciał bez rekonwencji Widen-
chicy, y ten punkt należał do justy-
fikacy mojej tem łag znieść niemoż-
bez tego y Polki wstydu, że Polka
Widen y stara Cesarzowa Królowa
postrzegło y Król y Minusowice
tego. Po wrzecie Kdmieca z adri-
temyja szereg wzięliśmy duży
ze sławac, zrobiliśmy piękny
złoty Król, a do swowa szano-
wain miał pójść na Turkow na
wst przed wstęgiem powiała
złoty chęć uzyć uwiować, płać

niemogli znieść tego niemiłosiernie
powiadał został otruty w rękach
zdanym y umarł w Suwani, jako
szedłszy za miłośniardziem. Potem
pod (hoćin) Turkow pobitem tamże
na placu, na którym y Ociec y my
zomianym Cesarzem Turckim pakt
pohorę. Zakonczył
Naj. Te jest te pakt same, które ka
raci Turkom kilkadziesiąt tysięcy
cierwonych złtek obięcywały, a moi
Brat Liże Krystof Łbarakiz La
tyliacya tychże Paktow Potem
wielkim przyehawszy do stambu
la, one wykładał przez Włocha Jed
nego Wasły, za co w Dziwidzięgo
Weyryra mało sam nuzgię. Co
zaś otruciznie syna mego musi
być: to prawda, bo Potędu Mar
szatek et intymus Króla Michała
swięża, tu do Łukun przybywszy
tamżemio tym uczynił Relacya.
Krol. Sam tego podczciwego Złeka
az na koncu Zycia polubit bo
Konfidencya przyciwnych mi Dw
row bawit, alem go potym Marat
him synow moich Dworow intod
szych Alexanria y Konstantego
Łukow uczynił y pewnieby m

dobrze swiadczył odyby śmierć moją
nie nastąpiła. Coż też on mój liże o
tobie powiadał y co się po śmierci
mojej dzieło?

Liże. Śudowne y ledwie do użycia re
czy podobne, niewdzięczność Polaków
przeciwko tobie y Domowi twemu
ministra, ale oraz y o Boga na nich
kara powiemy o tym na końcu te
raz i stem cihaui w partykular
nych zycia twego okolicznościach,
y jakoby mnie ty Król pytał o mo
ich, tak też pozwolisz że znaymiz
z tym respektem y ja będę pytał o
twoje. A naymiej zaczniemy y o
młodości twój.

Król. nad tym już długo bawić nie
chcę. Choć w szkodliwej krainie
siedzi z Włochami. Liżę tam się synu
cami twymi, Dymitrem y Konstan
tynem Wyszawowickimi odprawiały
do wódzich Krain iechalem z tam
tąd powracawszy trafiłem na Woy
nę buntow Kozackich, o których do
piśmiemu mowa, a wojna woj.
Ja albowiem a politym się umar
przed kuzłką.

Liże. Tak jest y o tej młodości cihaui
dzieć że wszystkie okoliczności

ami.

Król Wiesz że Radziwiłowski Podskarbi
z Łycziańskiego Królowi Kazi
miechowi uczynił figiel który pouwa
dała Król ułomny jego wyrządził towar
ze Pospolite Ruszenie po wydrachy
Beresteckiej Zbuntował tak że Kró
la porzucił, na Ukrainę nie szli do
Domowin wracali

Wiesz pamiętam że nawet smutnie
miałem kiedy przyszli do Mikod
ia Potockiego Hetm. K. K. pospolitacy
z odpowiedzia że odchodzą do Domow
inowich, Hetman lepszy żołnierz niż
Polityk poczęł gromić y łaził. Jedem
z Komarów Mazowiecki rzecze mu
nie Panie Hetmanu ostrożni z Siłach
tu. Le te to omnes a Hetman Potocki
porwawszy się do Siabli krzyknął
Hajseru ja w Wasze omnes. Dobosz
bój w kofły. Był tych omnes zdrajców
użem go sam porwać musiał y led
użem go uspokoił.

Król po Beresteckiej iako pouwa
dała pobudził Podskarbuiego Rude
Łuzkę aby szwagra swego Radzie
wowskiego siłka był lepszy Radzie
wowski lepszy statysta niż kradzie
nie trawił na poddynekrywa
ny nachodzi Łuzka w Pałacu. Łaza
łobuskich, dobywa nabyte łowce urzęle

ludzi będąc Królową Szwedzkiego Królestwa Karolową Gustawową Bispontino z domu Palatini Rheni z Królową Szwedzką Gustawą Sióstrą Zdrzonemu usługuie, Korony dobrowolnie abdykując.

Elizę. (Oz ją przywiodło do tej niezwyczajnej ambicji Szwedzką przykładać)

Kró! Ta Panna Dziwnego dowcipu Serca y Humoru niechciała radnego swego, tandem status Szwedzki nanie następując, żeby koniecznie zła za te do Karola Brata swego Ciężkiego Woynami w Niemczech sławnego, kataru mu tedy do sztokholma przyjeżdżać, tak był tłusty pouna dala, że na schody idąc, na porużę przywitań tak się zatłuszczył, że nie mógł do Królowy nieść, Królowa wsmucha, rzekła do Konfidentów, niech sobie innej Lony szuka y tak się sobie zmierza, wódcę mu Korony usługuie niż znuć do sztokholmu przyjeżdżać

Elizę. Rozumna widze Panna pracującą, przebieżała do cięgu, co ona?

Kró! Karol Gustaw chce, o sobie a Panna dobrą u siebie w pokoju

Wachem napelniaia Rzeczpospolita
cka. Król Kazimierz calu mu byl. Bro-
tem wysyla Morsztyna potym pod
charbatego Korone w ten czas Lowczego
Korone zdamię z Komplementem
a w Listach pisze się jako Ociec y Brat
Królem szwackim widząc tedy Ra-
dziewski gotuiącego Króla Woyny
przybiega do niego pobudzając go
na Króla Kazimierza, byle tylko woj-
wować, nie zabawnego Moskiewską
Woynę, ten pierwszy był Król pom-
ny ugo.

Aliaze. Coż też za pretekst wziął Król
Woyny y wysła do Polski y zwró-
cił do Solennych z Władysławem
Patriar.

Król. Oż wziął pretekst Wilka naga-
do barana niemaiać wody gniewa-
jąc woły chłiat gniewa, to manifest-
nie pisze się żeś mi przysłał escha-
tera temi słowy Misus nobis quem
dam Norstinum. Ale naga i kaza-
cia że się Kazimierz Królem szwa-
ckim napisał co mu Gustaw uśmie-
y Krysztina w Listach ostatnich
speciel pozwolili y tak Karol nie
spodzianu, wszedł do Wilka Polack
1554. Ano.

Aliaze. Wielkopolskie choć zatrwo-

zeni pewnie się z kupili na odporze
mu

Krol. Jako żyw posili do niego ma
to na tym, cała Polska Heltmani y Wojsko
po polskimie samie Karol za
dziw ze w mornece tak wielkie
paraszów y tak bitne nieobawszu
Celaza = Woibwat A Krol Katimier
z Sudwiko, aż na Śląk wyszedł y
to mu ledw pozwolit Cesarz Brat
tego (jak czyni na tej to tedy wojnie)
iam się wstawit y Chorągwa Kor
obrymatem, ale naybardziej w biten
ie w reputacyę przez oderwanie Wojska
od Szwedów

liqze. Stojno, wprzód mnui pui
wcy uspokoy, co da tak wielkiey
rewolucyi przeciwko Polakow.

Krol. Koniec Polski Chorazy Koronny
rozaniwał się ze mimo niego, odla
na Bulawy Polny Lanckoronskie
mu Wazie Rudniemu, Ten Wojsko
z Buntował. Rozlaczła jak Owe po
zli ze strachu. Heltmi Polocki Wielki
a Lanckoronski Polny widząc się być
wojska przytupili tam gdzie Wojsko
y wszystkich Senatorow widząc
A Krol był za granicą a Polska
po Jarimem Szwedzkim.

Liże teraz tedy mow oobserwaniu Woy
na od Szwedów.

Krol jam niezmiennie choc miedzy za
Lisac z Samanua Wiaty: Lubo notac
wzystkie Priskupstwa y Opactwa
rozdawat Panom Woyzkowym Kana
Swierzytem y Gablowowskiemu
intenczem o cieniu ale co Urna
nie y Mustru pjanemu y zuch
mu Putkowrikowi Sekretu Obserw
cia o Szwedow Woyzka w moru
ce my spraktykowali dawizy z
ay tawle ruszyliemy z pomiedzy
szwedow, a Gablowowskiego post
tem do Krola na slask z ta nowina
bo na byto czasu pisania listu do
Krola! Sedus Krol uwierzyl Gablo
rowskiemu, ale utwierdzon racia
se ku Krakowu intera y Hełman
przybiegu, Kommande obeli pod ty
zawarcami stanela Konfederacja
y spizysaglyse Woyzka z Rzpt. sta
przy Krolu Karoluemu y zaczęli my
bie szwedow.

Liże Wierze teraz iz miał za co cie
Krol Kochac y cetymowac bawizy
niż rany ktorze na tej Woynie
potkaly.

Krol. Co chcesz nie nadgrabiła mi
Krolowa tym com chciała nad wys
tłu honory, Krolowa Ludwika biega
we Francyi miała przyjacieln z jedna
zaczna Dama ktora byla za Markiem
de Arhuzen chciata go, Ludwika wziął
z soba do Polki za Wladyslawem, ale
iadna miaka jechać niechciata, wyka
pując zas siebie przystala Cerk
młodszą w Sudmie Leucich, ktora
gdy dorosła w przymiotach, wzystki
Duszy y ciała we wzystkim przesła
łam się wnioy szalenie za kochad. Toz
uczynił y Zamoycki Ordynat Stwa
guier twoy, Ludwika uczynila ugo
na demnie z racyi dwobatkow y
substancji Zamoyckiego, ten ułwie
kniości sdryżalając zasługom mo
im należący iemu.

Aligze y on ja powiob?

Krol. Ale ona mi się dostala przecie
Wdowa, czyni potym powiem.

Aligze A tenże Jablonowski czy nie
Syn Miecznika Herona z Ostrowzan
ski co za Wladyslawem Posebskim
był Marszałkiem y mowno mi się
Generale staunt, kiedy m skwagra je
go raz Domicjaka Ostrogskiego potra
cił, bić się ze mną chciał ale naw uspo
koił no, y potymem go kochad.

111
Krol Syn własny ktoremu za kopec
racya odzwania Woyska oddat Kazi
mlenz straznikowstwo, a ja Krolom
zostawzy Dymitrowi Wisznio wie
chiemu daie wielka bulaw sabto
nowskiemu dalem Polna, a potym
Wielka y Kasztelania Krakowska
Niaze Idz my do Woyny Szwedzkiej
Krol. Mity Niaze wielkiej by na to
trzeba slugi masz y w Historyach
y od umbrisy dowiesz co tu przycho
dzity, y na tey Woynie bydy az do
konca po Bataliach y potyczkach
tandem skonczybasie Woyna wie
ciem Turania gdzie Szwedzi pnie
t stracili y wzde my wszegie bial
stanol kedy w Oliwie Traktat Ra
hocy tez wypiedzory, Moskwa bez
szyku y przykladu bial zabrani
koniec tak dlugiey Woyny przy
nieśli

Niaze Ty pewnie do Senatu przysie
des albo do Budawy na koncu tey
Woyny.

Krol. Nic az do niey Dornowa Woyna
otworzyła wrota, a to tak po Oliw
lium Traktacie Szwedzkim z Dun
czykanmi zlaczyli sie zapomnialcem

44
Czarnecki Wielki Woiownik y Krzeski
z Osobna o Stetmanow, Cuda dzielno
sai robił, do Stolsacyi poszedł, morza
o nogi wptaw przebywał, y ta dy
wersya szwedow do pokoju przy
musił, gdy tedy umiera Sanchoron
lui porucznik wziął Butawę, Lubomir
ski, Marszałek, a potym z konfisku
waną Butawę po odsadzeniu jego
Polną, Czarneckiemu, a mnie Laske
dat Król Kazimierz a Królów wdo
wę, iow, Zagwyskiego, Zone, iurne
Sandomirską, a Markizantę de
Arguino. Ale Czarnecki nie był dtu
go Polnym Stetmanem nad lui
dziel kilka ja potym zostalem
Polnym Stetmanem ja iuz byłem
Marszałek W. K. po Lubomirskim
Zywym ale odsadzonym.

Liże (ci taki za Kryminat Lu
bomirski popełnił, tego Rypa
odsadziła o naysprawnych w Pol
sce urzędow.

Król znależ go moy Liże był ten
sam w pod pilawiami był Legimen
tarem naczelnym Pan był wielki

Łódwick, jeszcze większy, na wiel-
kie rzeczy odważny y dobre miał: iak
mówią: iakie kładz, ten tedy wielkie
akcy wprawia ku Królowi przed
Buławą y po Buławie robil, y sam
Rakociego przez dywersya która w
węgrych uczynił, z polski wygnat
y zgubil mu woyska tak dalece że
pierwszy był w ławorach y u Królowy.
dlaczego ci go tak za dużonego powa-
dzic z Królem mogło.

Król. Ambycia wolnością Koloryz-
wana iak mu zadawało Królest-
wo, a iak on mówił młode Kom-
wacyi Kleyrotu jedynego Polski to
jest wolney Elekcyi.

dlaczego trzeba by go y tu teraz spy-
tać, ale wątpię żeby y tu co przeciw-
nego miał powiedzieć wianitese-
wym wydrukować.

Król. prawda po skwiczonym Łady-
Fraktacie Obojstwym Królowa wie-
ta to sobie w głowie, a dlacia kandi-
usza zażywata obrac Królem Pol-
skim który był Princep Sangwinie
Króla Francuskiego, a syn jego miał
siostrzenice Królowy Łucyi za sobą.

Królowa zaś Lubowika powiedziała
ze o tym nie wiedziała, tylko że Lubo-
mirski Marszałk i Hett z Leszczyn-
skiem Podkanclerzym Kon. wбили jej
w głowę i sami się o to starali spry-
śnęli aby się potrzebnymi dworowi
uczynili powiadała y to Królowa
ze za tę ofiarę Lubomirskiego obre-
cała uczynić Rządcę Królewstwa
tego Handiusza, y tak wojennych
fakto y statystycznych rzeczy Mini-
strom ale widząc że Ludzi Lubo-
mirski toż same miejsce (zarne-
kowi) ofiarowada oczym Kobiety
chi Kapłan Gdański Szwagier
Czarnieckiego nie dawidząc go miał
przestrzedz Lubomirskiego, y do-
piero Lubomirski zdiobł Marszałka
y poczoł publikować, że Królowa
Jedyny Polski Klejnot, to jest wol-
na Elchaya chce zatracić, chcąc za-
żywota Siedzącego na Tronie Króla
drugiego gwałtem punięzmi y
Wojuskim Francuskim osadzić
Xidze. Widze ten Sad Lubomirsk-
go który go miał zżybić, ten go na-
gi postawił. Druga zaś reka jak robił
Lubomirski.

Król Tak jest stanął na nogi ale na
krotki Czas za swięcił mu Stolicę
Marcowe Draga zas ręką robił miał
respect u Cesarza jako Princeps Im-
perij ale daleko większy zrobił mu
Kredyt Kazimierz był Brat jego po-
dłka rąży dawał pieniądze Lubomir-
skiemu, y tak a partę z Cesarz Woy-
ska Korony; bo mu Jabłonowski
Ruski większą odebrał; na Ukrainie
ż Czarnieckiego zostawiony Regiment
tarczem y z Chorągwiemi Włkwa z
wyborną Raytaryą za Cesarzkę Ta-
lary zaciągnięną z tym mwarem appa-
ratem Wojskowym pod Hasiem, Chro-
ny Wolney Cielicy; wyrzucił w Pole
a Hett. Włda Krakow. Połocki y da
Narszatt. W. K. a Hett. Polny Korony
ze wszystkim Stanem Szlachty za-
cney y Woysk Korony wyborem po-
 śmierci Czarnieckiego Stanowiskom przy-
 kroku in persona do Obozu przyby-
 tym

Liżcie to się zaraz pogromili, pobili
y zagnali.

Król. Nie y czułem on mnie podał
pod Matkami jest Geroro Gopłan
Król z Jedney aen z Drugiej w

kiey Polki strony ugiac poczelismy
sie. Za pierwsze Bula wy mowey Kroki
chcac wiktorya, u Nobilitowac bez
domowa Krolewski y starszego
miana, czci woyska porwauzzy, prze
szedtem odnogo Goptacha chcac na
Lubomirskiego napasc, ale on mnie u
przedzil szpugow mairac ciemnie le
zych y nim do szyku wychodzac
luc mow przyzedl, tak impetem na
nas uderzyl, ze nas w oka mgnie
niu zmusil y Goptach napadownych
na siekli natopili, czego mi y teraz
zal y wstydz.

Liaze to ca szu Woinny iak gra wko
sa dzis mnie jutro ciebie wam ze
cie se poprawili y rewariz swoy
wzeli.

Krol dakozywo bo Lubomirski Polityk
iak mu sila kompassya u Polakow
pomogla, zruosl se mow dywizy
nie natarb na Krola, a protestuac
se mieda panem u ciaka, poszedl ku
Czestochowi, to uist ku Granicy Lit
wa tym czasem przyszla, to Boni
facy Pac Synowiec Hetmana Paca
przeprowadzil, poszla na Lubomir
skiego, mow sech pod Czestochowa
chcieli se Litwacy Zehronic do Cz

Wtochowy, ale musi Lubomirszczanie
biedac, zatkneli się przed tuemi, z dzia-
tuch bili nabitio ich now, y trzech Pacow
wzięło, z kad zartem mowili, Proszcie
o dani pokoy da pacem, a on nam dał mi-
łosze. to taką rzecz Lubomirski po-
dwóch wygranych musiał dać y na-
dać iaku traktat Królowi?

Król Sale nieposłuchay co się stało p-
dobliwego przez Biskupa Krahmusa.
Biskup też był świątym, będał y w
Głowie: ten że Biskup po między swo-
na szyskami krzyżem na placu le-
wołał, chyba mnie zatratacie a nie
damy wam bier, traktat okazywa-
tak zmniejszys szlachte y wojsko
to że zmniejszycie wielkie ciemiężę
do Lubomirskiego wszyscy szym po-
zili albo się przynies w 24 roku
nach traktować albo się związać do Kró-
lowi oddamy y takowe popularitę
dolum, owi Polacy musieli Króla
przeprosić, Przeki i cymouy na się
potwierdzić, terz Polski Budawny
starostw do Wrocławia powróci-
gdzie wkrótce y umarł.

Liżce Prziona Metamorphosis Lucy
u las iak poszła Fortuna.

Król nie można lepij Helman sta
ry Awera Potocze umarł, inna ...

lawa Wielka sama do Rak przyszła Pol
na zaś dostała się twemu Papillowi dy
mitrowi Wiszniowieckiemu, który po
tke potem z Siostrzenicą moją Rodze
ną Dominiką Dzięgią Ostrogskiego z
Sobieskim Siostrą moją Rodzoną (en
ka) muawszy przed Zamoyką ożenił
się Ludwikią Królową także umarła
na kandyusza, którego uczynić niemo
gła Królem Karimierz abdykował y po
jechał do Francyi ca Rego Dactus Ab
bas wymieniał za Koronę Opactwa S.
Germana w Paryżu.

Najże. Dajmyż iui pokoy kiedy tak
droga sam sobie kupił podczas Inter
regnum, co było przed Elekcyą Króla
syna tego Michała.

Król. Tak to jest Dzieć się wystawiło
Konkurentów, Acia Sotaryńskiego z
Zupionego z Państw tego Dziedzicznych
Cesarz Leopold Acia Kandyusza, Lud
wik Francuzki, a inderktu tego Acia
Meyburskiego mizernego na ten czas
Acia z Domu Pałacynów Aheni pro
mowowali ją z Półockim Jabłonowskim
y Sieniawskim y Paniami Luskiemi
Wojeńnemi, trzymaliśmy Kandyusza
długo ale ten dykredytowany Ludwik
Francuski upornie promocyą y stare
go Orzi porwata sobie szlachta przypo

wieść. Non est cum Deo qui est cum
landio, Dalimny mu tedy pokoy iuci
listny barany, którą sobie dawa byś
fakaya Lelene Lupany a konlusze Ah
amitne Gamel a felimnyse mwen
legharczyka, krotke mowiac Tary Syn
iak z Nieba spadł iagz Olszeński Pod
kanclerzy wydrukował Xiążkę Seniu
ram Candidatorum gdzie wszystkich
wywotowawszy Kandydatow. Xiā Mi
chala ymieniem tylko y Staw zna
ionego Polakom Ubuiego Młodego
proporuu y za jedynego Kandydata
probui. Ta Xiążka zachowana y aż jed
nym Dniem przed Selekcyą rozrzucona
taki affekt uczyniła, że pospolite rusze
nie, do Szopy wokopy przyskakiwały, ra
zem gę wykrzykiwali. Vivat Nichal Wro
niowicki Kro! nasza Takcy z Pryma
sem Prazmowski straszna najpr
wsmiech apoty m nepozwalam. Whym
Jakiś Hultay krzykn Marzatek So
bieski hazał wziac pod Warte Szlach
cica co Nichala wykrzykiwał Dopie
ro do Strzelby Pospolitecy y tak dali
Ogru ze Dach na Szopu rozstrzelali,
Biskupi y thurze po Kręśca, a ja Pry
ma sa wziow zy oswo ia Takcy w
grubym Szwadroni na Kon wsiedli
my, nie smieli pospolitecy na nas

uderzyć, poszliśmy do Zamku Warszaw
skiego Ładą bronić się innego Króla
mianować.

Ładze. A w Kole co się dzieje?

Król. Michał rozumieć że drugą z niego
padał do nog aby z niego Ładów nieczy
tuona, ale tym bardziej gwałcił się na
Bronie, gdy wymawiał, mu Jurem sy
cowiska, Ład, żadną miarą odstąpić
niechtąc. Co widząc Jabłonowski Wóda
Ruski, który miał Łazanowską siostrę
cioteczna Króla Michała z Nochyła
nek przybiega do nas na Zamek, y tak
wygłowił nam y żywą reprezentację
zgubę Ojczyzny przez Scyllę, a uola
Bożę w uporze szlachty że nam wyper
wałował y z kapitulowałszy z Królem
w Polu zaproszeni a nich przyszli
my y konfirmowali Królem Syna
go wpuł umarłego uśramotanego u
poionego &c.

Ładze. Nicwiedziadłem tych particula
ritates ani tegożem po śmierci Syna
Króla uczynił, ale co do ubóstwa któ
re zguba y odierwanie ludności
ukrainy sprawił, powiadała mi Ładna
Umbra Łargusz Łazinski Pułkownik że
tego Dnia rano dał Synowi memu
Łazanowskich Ładów, którego on
Królem Łostat.

Król. w tym konfuzji nie masz ani

w tymże Krolowa swoim Kosztem w (u
dzych krajach. gę miała ale to nadgro
dził jeden Dzien gdy Zamok zarzucony
przetami et suppellectilibus Dawa Regie
ze nie niesprawując po Krolewski sie
zaraz narazem prezentować mogł y
ja sam dusząc gwałtowny żal tej cte
kegi posłałem mu bogatą karetę z ci
giem y szorami

Xiążę. Wolął by on przyjaźń y serce two
ie, niż ten tryumfalny powr. ale sam
widze żeś go kochać zaraz niemogł na
trząc na młodzika ni Woynę ni Poli
tykę wsławionego ubożego Polaka
przed sobą Marszał y Het. Wielt Koron
nym utrogię serc wsiedzie sławnym y
dostatnym Panem który przed sobą
Korone porwał.

Krol. Mylisz się Xiążę nie Korony jam
mu zazdrości, lubo y ta pokusa wiel
ką czyniła, alem mu ver zazdrości
tak wielkiej miłości Szlachty, na któ
ro nie zarobił, ja krew y poty wyle
wając dla Ojczyzny dostąpić się jej
niemogłem, wolął bym mu zrekun
dac Koronę Krolom od Polaków obra
ny, wtedy zern był nie katend.

Xiążę. Mogł jednak mój Syn układować
twoje serce uleczyć.

Krol. Toć to iść mogł a nie uczynił

Wpadł wręcz Pasa Kanclerza Olizewskiego
Podkanclerzego, ale violenta subiekta
chcąc same rzadzić dać mu się a nieu-
ziąć kazali, lubo znatury był dobry y
skłonny y zamiast tego co powinien
był u Hella. potężnego w Woysku y u
Panów o konfideneyi y miłośce starać
się zaraz wszystkich dyzgustować mu
kazano samą zabawnego tego Kollie-
gata namówił, aby się wziął tego kon-
fideneyi, anaprowadził do mnie przy-
jazni, ale Król Michał to offero wzgar-
dził mówiąc że trzeba abym się wprzo-
dy u Szlachty oczywał z nim tak zwawym
przy Królu Kazimierzu y Sądwinie sta-
wał jakoby to był kryminał u Króla kto
stoi przy Królu.

Więc nato się tu dziwne tym początkom
nieprzyjazni sam sobie mój syn winien.
Król widzieliś tedy com u początku mu-
wił, kiedyś mi wymawiał że syn twój
na mnie skarżył że mnie Justyfi-
kację odwiechałśmy tedy wszyscy po E-
kcy, na szta takcy tu kontenda, ale
my pierwszą Finę na Seymie Corona-
tionis Królowi dali, kiedyśmy bez za-
dnej racyi, tylko Królowi afrosz u-
czyć Seym Coronationis przez Kula-
wego Olizara zerwali nasz Król
az pdał.

Liaże. Niewielka to zemsta, każdy Polak
Zorwania Sejmu powinien podać ale
pierwszy mi statystycznie sprawy opowiad
Co to za Podhańska twola jako specyad
Wołenny sztuki.

Krol Przyznajmy jako ty wygrane po
tyczki, y znieśienia nieprzyjaciela w Po
la mnay wazyd sobie, iaku obłężenia
Barackiego wytrzymanie y utrzyma
nie, żeś ci zniego nieuciekli. Tak ja
Podhańsko mam za specyad akcyi mu
ich Wołennych y przestadam ja nad
bitwy y zwycięstwa wruch moie. Rzecz
je tak ma skoro Syn twy tron osiad
Ukraina nam podada nasz nic Wir
niwreckiego dawnu sdaonego. Kandy
daci byli do Budawy Doroszenko y ta
nieko sam promowował Doroszenka
Summe Capitem, Krol dał Haktowina
Łódź, Doroszenko wzwyż protekcy
Kana 30 Tysięcy y więcej koczackiego
Wojska bierze, y z Szugiercy Soltanem
do Polki wchodzi w Polzecz był pokoy
niepodziwiana Woyna. Wszystkiego Wo
jska na Dwanaście Tysięcy więcej mieć
nie mogąc, myśle sobie zastąpić im a
miz inuie pobija i otworze Wrota do
Krakowa y Warszawy. Biorę tedy taką
radę Jędrza Potockiego w Staniślawowie
w Janiauskiego w Brzeskach, Jędrza
kiego w Łoczowie Lcia Dymitra w

Ładzcach y innych po osadzałem z kawalerją, a sam z suchotą wlażem w Podhayce spodziewając się, iako się stało, że mało oblego y w Zambur do Polku poydu, a tym czasem ci Panowie ledwie nie codziennie z swoich Dniur wypadali y rwali ich powoli. Lige Przyznam się że sztuka przed kto roby y Juliusz Cesarz zapkę zdwoi, aż pro sze daley.

Krol. Sam się w Podhaycach y Litnacie nie dał, tylko patrzył z Zamku jak się rwali nasi z tydu, jak niedziwiedzia dobre Charły, jesien nadzieja mi mieć dobyć mi im w Zambur się trudno. Aż moi oblegający, obleżonego o Traktat prosili y uczyniłem go wspaniale że się do rozrzenko y nam poddał y do Domu bez korzyści wrocł.

Lige. Już ci też to Syn mój powinien być stawić ci się Przyjacielem y udrze ciym niedziwiedzie że Podhaycka nad inne przekładać, bo w bataliach uidełym sercem, w Obleżeniu zaś y sercem y głową robia, a zatym takie atacy racowniej sze.

Krol. Już zaś Syn jeszcze gorzej niż stał, raczej Ministrowie tego gorzej niż na mnie uczynili, ale wkrótce jeszcze w gorzej zasłisnęę kłotygi, bo Krol bez wiadomości y ogłoszenia Rzędy y rady a przynajmniej Senatu Oczuci się z Eleonorą Leopolda Cesarza Siostrą, jakom

wyzey powiedziab. Ja tedy tak niewie-
dzialem o Krola traktowaniu, wziolem za-
rady słuszne kahalować protestować
i wstrzesilem owe Zamoyshugo prze-
strógę żeby się Rzpta strzegła pychy
i Duchowilstwa Kolligacyi Rakuskiej
i Woyny Turckiej iakoż i tą Woyna
wyprorokowała.

dlazie Woyna Turcka? o to złe a iakoż
się stało.

Krol. Krotho Weyzyl Krupelli wzwyż
Kandia i całe Krolewstwo po obleżeniu
42. Letnich, które całe Chrzescianistwo
brońb chciał zwyciężka szable na nie-
mowcow podnieść ale mu pretekst dawa-
ła śmierć Parow Węgierskich Nada-
wlego Leryniego i Trańszypaniego, któ-
rych Leopold Cesarz w Wiedniu posłinał
kazał, ale fakcyja Niemiecka przemożła
na dywanie że sam Cesarz macho-
meś III. in persona ruszył się pod
Kamieniec

dlazie sam Cesarz musiał wielkie ap-
paraty Woienne czyścić, i ludzi mno-
gość przyprowadzić

Krol. Zachowano 30000 Turkow Ta-
tarow dowo Wołochy Multanie wy-
gnani do Kaniów budowania i
prowiantow prowadzenia przez nie-
zmiertnych Dziad i Metallu przywie-
ziono pod Kamieniec i tam Dziada,

Dorobli, kartany, y po Turecku Bakitme-
lanu w takim poczie pod kamieniem sta-
noś Machmed.

Alżec A ty co?

Król. Za zgubiona Jam wziot Polke ze
św. Piechoty w kamienie szlachty y
Chłopsztwa kilkadziesiąt zamknęto sie
sam wojsko w Polke zburać y kryć
się poczołem, aż Bóg jako koniekturę
szczęśliwą wskrzesi Król zaś Michał
Pospolite Ruszenie pod Gotaś sciągać
poczol.

Alżec Długo przecie trzymał się ka-
mieniec, y pod cziem rządem.

Król. Jan natakie bez odśięczy obliż-
nie narbył długo bo sześć niedziel
Podolyki Łahorowski kamieniedzi Bi-
skupi Rządzili, y przez Kapitulacyę
kamieniec poddali Ale potym dalej
kiedy Cesarz Turecki dobywa Karkie-
ca na mnie w pospolitym Ruszeniu
Chadzą że odśięczy niedacie to jest że
12000 y to ledwo idę na przeciwko
40000 Ognistego Ludu.

Alżec. Oż to za strasnistu, a podob-
no Dworskie to były Gomerda.

Król. Gądles to jeszcze nic, ządania
miżem kamieniec Łachom przedad
y Drudzy nawet moi Panowie Przy-
jaciele y sądzic się chcą że upraszam

Łabłonowskiego Wdy Ruskiego Czecha
Popularnem, aby swoim Wctwem Ru-
skim bronił intnie y nie dał sądzić a
le się tym samym dyskredytował, y
mado niżginoś, wielkim uudem bo
namwiona Broniewskiego Szlachci-
ca Wctwa Ruskiego, do tumultu spo-
sobnego y wymownego, ten się wyprze-
szy dla lepszego serca, poczoł wrze-
szec papier w Ręku trzymając bę-
dąc czytał zdrajców co Kamieńciec
przedali, na tym Regestrze najpierw-
szy Sobieski Marł. y Hett Drugi ja-
błnowski Wwda Ruski, Bog dał że
Szlachciec z podlaszkiego krzyk prze-
wad z krzykiem, y pobrał go za to,
ten Podlaszanin wypuść, on jego
krzyknie Broniewski protestor. A ma-
zurowie rozumując ze funkcji mu-
iej, choć Popolitego Ruszenia wac-
ić chcą Broniewski do konia wnu-
gi Szlachta za tym, którego ni oso-
by ni intencji nieznali, jak wzię-
ła doganąć dognali Zabili rozra-
bali, na małe Łado kawala, do ko-
sa przyniesli przed Tron Krolewski
y rzucili mówiąc, tak będzie tym
wszystkim, którzy Kamieńciec Tur-

kom przedali, po Szkatule poznana
otworzona ja w Kole, Tyntow kilka
dziesiąt y kłazke Poradki znaleźli
wielkie fakcyi Instrumenta, to się sta
ło 1672 Roku.

Niaże. Już też nadto, nie smieszney
szego y lepszego, tego co wydawać
zdraycow chciał, wziąć za zdrayce
y zabić, oczewista Reka Boska, przy
nie winności stawaiąca, jako na wie
ży Babel, pomiesza języki a dy z
Woytkiem co?

Krol. ja wlażem aż w Subeltki
pod Wandomirski, tak sobie zważa
jąc koniczył się August kiedy Tur
czyn wziął Kamień w Lwien Scien
cia S. Jana Tatarowi niewytrwając
poydu wczambu, a Cesarz będzie
sobie po Popolu, polował y po ste
powach powoli, umknętemu Tada
rom dla pewniejszego ich bicia, kie
dy będą naszym obciążeni, na zna
czonych koniach, krótko tak się sta
ło. Jakem wziął w Krasnobrod
bie na Trzy Kolumny rozdzielił
Woytko, Jedne Siemidowski Drugie
Błotowski, prowadzili skrzydła

a ja corpus parte od Krasnobrodu po-
Latność bitem ich II. Dni dzień widzi-
aż ręką ustawady, aż do Katusza gdzie
największa cięba była poganstwa
y dla tego to zwycięstwo Katusza
zowią.
Dziś. Jam Tatarów dobrze świadom
le dów podobna żeby ich biec tak m-
cny y tak długa wielka finfa me-
mu synowi, y pospolitemu ruszeniu
Krol. Stuchaj ciu Paski Boskiej
Pospolite Ruszeniey prawnie Postaw
do mnie to zadając mi że mowi-
na kamieniec wzięty, że się kryje y
ziem godzien, aby mnie pro twiste
Patriu miano, ci postowie nie zasta-
li mnie na miejscu ale aktu bicia
tego Tatarów, nie mieli z tym głu-
pim paszkurlem pokazać mi się,
ale ja do szczytu zruśdżu / których
z 4000 z Rationych dwarazy sol-
tanem wyszł na poboiwisku
kazałem im aby przy woysku mia-
dzy trupami mieli strudynca a
wprzód była maza w Polu bez na-
mówu, którego żadnego nie było, po-
czas Elewacy, samey wstałem

mowiąc Boże Dziękuję ci że mnie
wszechmocna Ręka twoja wyrwała
zem nie jest Oyczyzny mojej zgubę
y Zdrayco

dlaczego Musuli pozdychać, aczy nie
było od Woyska Tumultu na nich
Krol. To mało od Woyska ale od
bite od Tatarow Białego wy y nie
wulnika Chrześcijańskiego na 20000
Ci mało ich niepodusili za te mu
ia Kalumnia, co mnie wtedy miał
według Instrukcyi ślania, to mi po
tym do nog padali wyznając wi
ne y nie wdzięczność

dlaczego. Stało ci to gdzies za Tryumf
Rzymski, y za wóz szczerzotny try
umfalny ze Bab y Dzieci okrzyki
bitych, ale z Woyna co dalej?

Krol. Y owszem było pospolite rusze
nie połamawszy Prawa, y abolu
tum Dominium prawie Krolowi
Michałowi dawszy, rozwichało się z
pod Lublina, a Krol pod Łoz Laszka
Czarnieckiego Pisarza Pol. Korone
ktora pospolite Ruszenie, rzadził
Sejm złożył w Warszawie a za ze
wszystku Fakcyą połączalem do

Łowicza, tam z Prymasem Prazmow-
skim z kilkunastu Senatorami y
kilkubziesię posłami uczyniliśmy
Seym Drugi, wysławszy Chodorow-
skiego Podskarbiego W. L. Lit y Turcy-
jskiego Łowczego Korony Posłów do Kró-
la y Senatu protestując się o zwa-
cenie Praw, na Liędzie Górnym
y Lubelskim, y Seymowanie Warszaw-
skie bez nas

Liżże Gdzieś musieliśmy zażądać zwrotu
y z tych Posłów, a swoje wieńce wbi-
li w Warszawie mając Króla Senat
marszałka Popelkiego y Poselkę
z br.

Król. Żartowali zrazu ale wymo-
wa y statek nie ustraszony Posłów
naszych do Lepszeli Króla y Rzętu
przeuiedli rezolucyi, posłano po-
nas po kasyowan Ahla Potębiowskiego
y Lubelskiego, y seym pacyfikacyjny sta-
nowi dobrze y szczerliwie zuchwata
Łobrawoyska.

Liżże. To dobrze prosze zaś jeżeli
co było extrazedyngarynego, kiedy
się poiechali do Łowicza.

Król. Smieszno ci rzecz powiem, po-
wiedziat Królowi że ja będę miał

do niego w przywitaniu mówę, y
zagotowałem się sam odpowiedzieć nie
przez Kanclerza Kalwa katy kil
ka Tytuły było. Ja obok Prymasa
przed nami Senatorowie, z Posła
mi szli gdyś my weszli król mi
chod postąpił krokiem ku nam
nadstawiając ucha moją mowę,
a ja Buławę w Reku trzymając za
wolałem podać mi łaskę, a Buławę
oddalem, y tuć mówiąc do Króla
rzekłem, ruszajcie Wm. P. do Sena
tu, y poszliśmy z mowifikacyą
Króla.

Naję. Zadzwonił z nieboraka Króla
ale tu niedawno Umbrą Kazimie
rza Sapiechy Wd. W. H. H. H. W. W. W. W.
Lit. szczyta się ze ci figiel wyrzuci
sa taki, czy prawda? kiedy z toby
takie, jak ty z Michałem Emulował
na jednym Sejmie przeciwstawiając
do Warszawy z Pragi przysłał do
Ministrów Lubich, że prosto na Łamek
chciał zjechać na przywitanie Króla
miates wtedy sprowadzić Senat y
Panów, widząc że z Hetmanem Pod.
skarbi W. Lit. Korciusz Podskarbiną

2
Dworny Bracia Jego y prawie cała
wa ziemię przeprowadzi na tul
ko promach czyli raczy na kilkun
stu, z straszną asystencyą w oczach
turwich ale z tym tryumfalnym an
nuncyatem minął zamek y pojechał do
Lubomirskiego Marci W. Koronę zwró
cił, mordercy twojej
Król To prawda y przypomniał
sobie, owe dawne: per quem quis pec
cat per eundem puni, czym kto grzy
szy tym bywa karany, dajmy temu
pokoy tym czasem my już dobrze z
Królem pogodzeni y szczerze: jakom
ci powiadał co y po śmierci Królew
skiej było okazywało. Ta wojna, na
nią wojsko gotujemy, a to Cesarza Tu
rckiego traktami łudzić my, y za
trzymujemy, aby się nie szerzył w Pol
sce, z zawoływaniem Kraju, lecz nie
udało się Turcy kilkadziesiąt alia
sów wojska pod swoim wyprowi
d, okopali się, na tym ziemie, kie
dy był Król Władysław
przeciw Osmanowi Cesarzowi na
Woteczynie za Dniestrem oku
pał.

44
Aż to pewnie tam stanęli, patrząc co
Polacy czynić będą, czy się nie pokuszą
o Kamieńce, ponieważ się na Linie obo-
palić y uprzedzili. Król więc inaczej Król interea zachoro-
wał, przywieziono go na łożku do Lu-
wa, Nieborak, Konzylią zemną sekre-
tną y publiczną miał, Jesienny czas
pluskaty nadchodził, Consilium żeby
Król zbyt słaby, we Szwecję został,
a mnie z Wojskiem prosto pod Ch-
cim, Jc. kazano, Jam w Dzieni S. Mar-
ciana czasu złożył Batalią Turcy wy-
chodzili Kufcami z okopów swoich
tercownik nas zawsze ich bił, w ten
Dzieni w nocy na de Dniem zwoła-
łem consilium bellicum, czy atakow-
wać ich w Okopach czy odejść, gdy
się radziemy Swietem Dniem Radziunt
Helt Pott Jst mój swagier, przym-
knął skrzydłem Obozu swego, napra-
ciw Reduty Obozu Tureckiego, y poro-
zą atakować bez Odyndanu mego,
przysła tedy do mnie aby mi parę
działek y 200 piechoty przysłał
Ja porwałem Kapitana Jednego iu-
cza, dałem mu te Działka y Służ-
w komendę rozkazując aby do Liwy

cia poszedł alem go prosil żeby nieza-
czynad, kurecz szalony minowusz. Tiaze
cia pręsto poszedł do ulżku y Tedy
wziósł. Za to widząc niedoczekawszy się
konica Consilij, kazatem wderzyc w kofy
w oka mgnięciu samęsię wojsko uszyko-
wado, y oblaui na wady Turckie wder-
li. Pierwszy Jablonowski awda Ruski z
russarską Chorągwią. Jam niepoymie-
iał. Konny y z hopiami okopy przebył
wszystysmy walił w oboz, tam dopie-
ro krwawa bitwa. Dwarazy ich unę-
cy nieeli naszych było wyśtuklismy
kady z idnych drugich wydali. y o czu-
ty po południu w obozie Turckim
y namiotem Kusem Parzey szaraskie
ra była Mra. y Tedeum Laudamus
spiewano.

Tiaze. Przyznam się że sztuczne było Te-
deum Laudamus, y nie takie tak onu
powiadano miżę za jednoż akcyą, y
Francuzi y Hiszpani spiewali Te De-
um Laudamus.

Krol Ompletu Victoria Oboz wieidy y
a co z Obozu uakli w Dniestrie pogi-
neli, mało ich co uszło do Kamienica
Jam Sieniawskiego Chorążego koronne
wyprowadził z Wojska Koronne ze siał do
Wotoch y Ruskie, z Litwa a Jam Wojsko
do prowadził do Polki.

Tiaze. Powiadał mi, prawni, ie tegoż
Loku samego y Dnia pod czas uikto-

ty Chocimskiej Syn mój Król Michał u
marł we Swobie Roku 1613
Król. Tak jest Interregnum krótkie y
zgodne bo ta Wiktorija pokazała Pola-
kom iżem Oyczyznie uerny y Bogu
miły, Sudziemca, rzechcianb, lubo
Łotaryńczyk a mąż wdowy Królowy
Eleonory y Neuburczyk ten Rakuskie
iny i drugi Francuskiemi rękami dui-
gani konkurowali z Polakow za den
ze mna zrownac nie mogli, Obratny
wstem tedy Królem po krótkiej Pa-
cow Helmana y Kanclerza Litt Kontra-
dykcyi y po inuiej deliberacyi, dłu-
giej, czy przyjac Korone czyli nie
diaze. Ty deliberowales Korone akce-
ptować dla ktorzy dostania drudzy
krw leia. Pierwszy po Augustu Cesa-
ru przyktał, podobno ksz to byto w
maszkurze

Król. Kiedym zwołał Senatorów y Po-
stew powiadaia, że in statu hoc wy-
ny Turckiej, zaurode. Rpta prawi in
cimen y bez Kolligacyi, kiedy mnie
wszystcy prosz abym przyioł Korone
wytwardzię Kuropatnicki Wielki. Ito
urik y Przyjaciel prosz cie wszystkie
abyś wzioł Korone, a ja cie prosze że
bysz nas nie druzł, bo ja wezmiesz
co smiechu narobilo

Alzic któz ci też najwiecey pomogł y
kto najpierwszy ci podał.

Król Przyjmać u sie po Bogu który
chciał inspirować Ludziom, Jabłonu
shi Wda Ruski nato się odważył, czego
żadna miara, najbliżsi krewni, mwi
nie mieli czy niechcieli, Gołombka za
wziętość trwała, Radziwiłł mwy Liwa
gier niechciał y z Pacutni trzymał fa
brynowski zaś własnie z jedney mi
łosci Oyczyzny godnym mnie uzna
jąc, y przez to Dobrą Publiczną bar
dziej biegad, koto tego niż swego An
tenjsu, do czego siła pomogła y Ło
na jego Karanowska w wielkiej z
Łona moia przyjaźni żyjąc

Alzic słuchates kiedy Kuropatnickie
go rady, y pospieszyłeś się pewnie z
koronacją Złoty Korony, za robiejąc
na Ławow Wiele

Król. Całe niepospieszyłem się z surwic
koronacją, najpierwsza rzecz ze prze
stana Se'lingijsa pobratyma mego
na Szwedzkę y Moskieuskie y Woy
nie zatrzymałem furwacht Porty
Ottomańskiej y pobicie pod hwoim
składałem na Króla Michała wine
protestując się że zostawisz Królem
kde urząd Rzeczy do pokoniu, sam zaś
miasto Krahowa poszedłem na Ukra

inę pod Doroszenkiem podano zabiegli
nam Tatarowie drogę pod Braclawiem z
jakie Bowo. Ich było w smogich Polach
uderzyliśmy na nich zdamali i znisli y
pęć mil ukraińskich pędzili rąbiąc na
znętam że nieuradzając co za mogiła
zmordowany położyłem się na niej, ale
śabłownuski mianowany Hetman Polny
Koronę po dzieciu Dymitrie Wisniowie
ckim Hetmanie już Wilkim, uypytał
czy się że to ta mogiła, w której posina
nych pod Batowem niewolników zac
nych pogrzebioną uczynił mi komple
ment że toż sama miejscę Kruca Tatar
ska oblałem, którą Brat mój Marek
wtedyże mogile oblać leżący
długo Było czego powinnować Tur
cy zaś czy przyszli na Ukrainę y tyś
gdzie z Wojskiem Litnowaś
Krol. Nie przyszli Turcy gotowali się na
wojska bo najwybotniej się y Euro
peyści poginęli pod Chocimem, sam
na Ukrainie osiadł, założyłem, kont
Kwatyer w Braclawiu dając Dymit
w Pokrebiwczach, a śabłownuski w Sta
wyszczach, każdy proporcjonaliter ku
ragurę y Regimenta porzucierali.
długo to tak dobrze y na kształt pod
chacichy.
Krol. Nie wiedział się tak iak w Podcha

iechciey, kozacy z Tatarami opanowali
kray szakty kruk, bic sie trzeba bylo u
powiazach y stac niebezpieczna, strze
gac sie od Tatarow ab cakra, a wtem
ze od zdrady Kozakow, przeciwny
nie Linowali, co dzien sie bicia na
wet y lato cale, az na jesien wyjm
wadzie wojako przyszlo z ta tytko ko
mycia, ze sie ani Turkom ani Tatarom
wstac do Polki nie dalo, sie bicia to
Traktuiace przez Slana w jesieni
zas, abliho we dwie Lacie po Elekcy
Koronacya, od Olszewskiego Prymasa
a Sejm Koronacyi pod Sasko. Heniaw
skiego Chora Kora, od prawionny y
na tym Litna sie strawila, w Magni
ficiencyi y weselosci, przy niepami
tney w Polzcie legacyi wielkiey ode
mnie Krola y Aptey ofianuiacych
si na Wojne Turckey
Krol Lige. Wiosna zas y lato czyli
korespondowala Zygmunt y festum
Liny
Krol. To dziwne ze Bog zawsze estrama
zemna robil iednego prauu. Roku
Aptey Jaguła mnie iak zdrayce pod
Golembiem y Kroleem obrala znoune
iednego prauu Roku, korony mi
Bog na Głowe włożył, y tey Roku
y Głowy y korony, to jest caly Polsh
malo nie zgubilim.

49
Ażże Pewnie ie dziwna ale to zwyczaj
ne Reki y mocy Boskiej goryska zchyl
my nie zapominali bydz Lustru y w
najwyższych czasach Honorach, przepie
taną ukończenia Reki, moc sura nam
Boska wystawia.

Król. Nagotowali się Turcy az narbył
z Tatarami, Husari Kien Seraskier ale
as ślepy y szatan nazwany to jest
Diabol dla impetu y suruwa z stem
kilku dziesiąt Tysięcy Turkow wychu
dzi mając y Hana Selingieria z soba
we stu Tysięcach Ordy, wszystkie pod
le, Linnie Halicką Włow Ruskie zesz
Wolynia Mięciem y Oguciem znosi, sam
co mogł zebrać z Hetmanami Koronne
mi y Paćm W. d. Lit. wychodu z czym
mam alem miał nieporównanie mnij
Woyśka przeciwko niemu
Ażże, od naurasz widze Dauridom
Historią z Kijem y Proca na Goliato
straszniego.

Król. Tak iest zchożemy się pod Turaw
um, obóz zatacam, w Widłach Turcy
Dreki w Dniestr w padającej kopie się
w moymie obłożonym się zewsząd
widze.

Ażże. Byłes widze w strachu ile nie
spodziewaiać się od nieczy
Król. Nie bałem się ja Szabli ich, ani

Dziś straszliwych ich, bo przed temi
pokryliśmy się w Ziemi, a zaś tak się
lacy wróci i puchło. Towarzyście
Bito że w Rzymskich Historya wie
kszych wag, nie nieznaidzieś, co dzie
y w Polu Konna Jgraszka, Hetmanow
mialem Lepskich, smulował Jedet z
Oniżim, wszedł i zawsze nieprzyja
ciela biliśmy.

Liżę Czegoż się bał kiedy za łobą
y twymi szczęści latało.

Król Tego co y ty w Zbarażu y Król
Kazimierz w Zborowie głodu ten do
Desperacyi przyprowadzał Dziwno
miło że altyllerya nasza, Piśtolety na
przeciw Armacie miała y mała Dziab
małaga, daleko większą, szkodę w tui
mijawie czyniła, który się do nas
jak do miasta szanowad y przy
bliżad, miałem boym Genaraba Alty
leryi, konskiego Ciłowienka wiekiego
ktorego rozum statek, y w Altyleryi
naucz, niezrównaniu biegłego Król
Francuski by mi zazdrośad

Liżę jakż się tedy ocalał y wyszedł
Król. Na mow jak mni ciłowienie Bey
wyprowadził, na Herce Horazego Ham
skiego wziął, wraz y mnie y Jabł
nowskiemu przysłał wnowy kazał

my gę sekretnie z łamy wywlec, wolno
ohemu y paruagze ofiarujemy, aby Hanu
ur swemu z łowa doniosł, my Polacy
zginiemy ale uiden na Drugim padnie
chiba z nas kordy nie bez zchwy y Ta
tarow y Turkow. (oz się tedy stanie
Turcyjn Polkie posiedzi narz narz
Polkie wezmie, na miysce Tatarow, a Ta
tarow Wołochow y Niemców obro
ci poroś lo mądry Talar niby ucił
wypuszczony sekretnie, doniosł Hanu
ur, Han swemu Dywanowi, Condu
sum nudać ginać Polakom, gdzie
Han z starszyzną do Seraskiera, per
swadując by przywł Traktat znami
Seraskier się smieje, czy orzalał pyta
przyszło że się porwali nań do szabel
utrzymać się Han, kazano Komisarza
do obrotu przyjeżdżać.

Nieże. A to strasza, bydz nieprzyjaciela
ratowanym salwowanym, większy lo
cud niż historia nad Polakem
Król ten Traktat uczynił ca Senat
Consilio wysłany Nizie Konstanty
Wiszniowiecki Wda Piłł Dymitrow
Brat wielki statysta y orator a co
większa podsiwy Cielek Kowalew
zli Joncem polgigł do Stambułu y
Gninski Wda (Helki wielki Poud ratyfi

kował ga
dzię. Jakież punktu Traktatu tego, y
wsie z łtanem stało
Król. Kamieńc y Podole po Czortkow
oddana Turkom w ręce, ale z rucio
ny Haraez 20 Tysięcy Czerwonych Lt od
syna twego Michada porwoby w Rocz
nie Hana zas Selegereia, zrucone
ze do traktatu przywiodł, pokoy tedy
y nie pokoy maieć wprzód w Gardle Tur
czyńa w Kamieńcu, y dla tego Hetman
na seymie z Kuczeńskiego na radzie
szy Apta postanowiła, aby cała Wo
jska Korone we Dwuch Obwzach Lim
sato na pograniczu leżało. Liędy
mistr obiad sobie Mikulince y Buc
zuow a Jabłonowski Trimbwlepie
chota zas do fortec dysponowana
Liędy To dopiero pod mądrym y zwy
czajnym Królem musiały by ftrigie
w Polrze poczynac. Takcy y udo
ziemskie y Obyczaje, bo naród wolny
y spokojny bydz nie może
Król. Nic pewniejszego trzeba
na opisanie tego użysku Liędy, co
tych Jednak. A do Wideniskuy Woy
ty były najznaczniejszy dozwu
cow z Sapiehami Pacow było cze Rich

Hetman Lit. y Włda Witt, Kanclerz W. Lit.
Drugi, Biskup Włd. Łęci, Starosta Lm
dżki Gwarły, widziś iak w Włdy, tak
w Substancya, Rozum Męstw, Ludzie
wielcy a bogacy u Króla Michała Infa
rentus, wszęć oraz w Austryacki, tak
ay maie dziwnie przeciwno y dlamu
ięy Królów y Inklinacyi do Francu
zów naturalny. Doim tedy mawie fi
glami wyręczał, ale też sapietow
czterech Braci, ekontra przeciwo
nim wywyższylem, dając udnemu
Polna Ruś, drugiemu skarby wielkie
Ludzie byli młodzi, ale bogaci, popu
lars, galantowię przyszło do zwia
wielkich powiadyńkow, ale śmierć na
yżsa Pać W. Lit. Hetmana uspokoi
ła.

Aiaze. Czy nie na swoją szkodę sapiet
how wywyższył, bo to najsm był
ie monarchowie, u Monarch Ołtry
mów robio z którym z którym się
Łamac na polym murze
Król. Tak jest siła widze wieś, kiedyś
z Umbrą sapietow. Włdy Witt gadał, tam
tryga pokoiu wnetrznego nierowna
bo, ale Gworoim skiey matu nie spro
wadziła Wojny, a to tak Król Fran

cuski Sudzik XIV mając Emulacya z Do
mum Rakuzkim y zał na Leopolda ze
mu nie dał Hollandyi porbić, Podnieś
niem zrim Wojny, przydał na korona
cy a wia Postla Wielkiego, Markuza de
Bethune wielki bo zliżał Hadenkich
edacy familiu który miał za sobą Siostrę
Rodzoną Królowy Łony moiej, był za
ten Pan y Urudy y Sena y Głowy nie
porównaney, ten siwagier mojej y Posed
wzystkich Polakow Sudzkoscia y troy
nowia, za serce podagnol: w Wyrach
smierć posananych Panow w Wiedniu
w sercu tkwiła tak dalece że w Wgro
nie wieli udawali pod Protekcyą Albre
cha Wryska Polkie po Turawinskicy
Turawna, nieza spad z y okkazyi Bet
hune, y w momecy zaciagnol 24^{ty} sie
ce Wojaka. Takie mu na sukurs Gier
ratem uczyniwszy Hieronima Lubo
minskiego Kawalera Multanskiego.
Lizic to pewna że Cesarz oto się gnie
wał, y expostulował a ty co na to?
Król jam niemogł Inaczy tylko przez
szparę patrzeć, y gdyby nie Turczyn
pod którego poddanie są Wgro w Wstę
sławie moiej uczynio, bo bym ja by
nie uważał na Cesarza, Ale Liżie 24^{ty}
mitr Wiszniowicki sił w Koronny
ten Kawalera Lubominskiego nie da
biąc, Cesarza na Francuza przekłada

iąc, tak mocno przeciwko temu pow-
stał że y ja y Jabłonowski Kett Polny
Koronę porzucić musielismy, to wdy
się zadagnione mieć, y ledwo wde-
wgięty wyszło, zaraz, wszystko to po-
szło w rozsypek.

Alie. Ta jedna cudzoziemska Intryga
dobrze ugaszona być to było wgroźne po-
magać iedno co y Turkom samym kto
rzy ich przez Rebellią na Cesarza
Chrześcijańskiego zażywali posłtów
Krol. Była druga szczęśliwa Grothelm
Krol Brandeburski uwiadomiał że Karol
XI Krol Szwedzki młody wszedł z Lu-
dwiem Krolewem Francuskim w Ujęcie
czego Rzecz Niemiecka, nieprzyjaciel
Oczywisty deklarował, zachcał w tne-
tney Wodzie Ryby łapać y na niepo-
dzianego, y Wojnę z Duneczykiem w
Skany Zabawnego y zabranego Szwed-
da y w Pomeranii napadł kiedy z
Prusy Brandeburskich Elektora w
skali Chcał do Pomeranii przesyłać
przyjść do mnie prosiąc abym po-
zwolił przez nasie Prusy przesyłać
Bethun opponował się iedn stanął
przy Szwedzie y nietylko nie pozwo-
liłm ustnie, ale y w wyskoku pogro-
ziłm że w imię Szweda do śmier-
ci w Dżegana byda, a Brandebur-
czyk grzył palce.

Liaze. A pokoy z Turkami twa dbugo
? bo to ciężko na tych pogan, którzy z
wianu swięty za odpuszczenia nie du
trzymać Chrześcianom
Król. ze szczęście uciater Lat od Turawin
skiej był pokoy, a niepokoyu w
zry kara Musztafa nastab, ten Ma
thata Cesarz, po dbugiej dotąd delibe
racji przywrócił ab opprzytwarzymu
groń. y ich wodzowi Le kulemu, który
się z Sdrymanko Widowa Licia Rakoca
go ozerut, dać Sukuru Wogne Cesa
rzowi Leopoldowi wyprowadzić, co się
stało przez wzajem w kaydany Gra
fa Kapryze Wielt Posła Cesarzkiego
Cesarz supliki do mnie wnosi, kta
dam Seym dawszy Butaue wprzód
Wielką Jabłonowskiemu wwdzie Ru
skiemu po śmierci Jua Symitra W
szniowickiego Kasztelana Krakow
skiego W. K. a Polną Siemawskiemu
wwdzie Wolf
Liaze trzeba było Moneto zapłacić Ce
sarzowi o wیدن Le kulaigmu, kto
za on nam płacił kiedy kamienie
brana odpowiedziab ich Turztay
nych? a kto Seymowym Marszał.
Król Leszczyński Gorgy na ten czas
Koron: który Jabłonowskiemu Kt# kora
u. miał Lenke, ta odpowiedz Cesarzo

ni, z gubilaby była Polska, bo po wzięciu
Wiednia, y Catych Węgier Polska przy
kamieniu wziętym, y na inuadanie nie
byłaby Turkom, Francya się opponuje
Morztynowskich Cyfr Intriga, mało się
mu nie zerwada, ale przecie porządnie sta
nuł y liga z Cesarzem offensywa et defen
siva doszła
Liaze. Co to za Intriga Morztynow
ska przecie?

Krol. Trudno ci mow Liaze explikować
z gruntu, bo nas y tu kto może pośle
chac, mogła by być y nie jedna Umbra
urazona gniewac a wstydzić, ten Mor
ztyń był Podskarbi W. Kory pokupit
Dobra w Francyi uciek

Liaze Kiedy liga stanęła, toć y uwy
ni zaczęła, a podobno długa

Krol. Tak długa ztem iey konica nie
dozrekać, y nigdy nie odzadusi ztem
drzeia Potockiego, potym Kasztela
na Krakowie y Stett Polł Korony nie słu
chać. Ten człek rozumny mowit trze
ba Cesarza ratować, y Wiednia powse
bronic, ale bez obowiązku żadnego.
ligi ztym, pobiciemy Turkow to uczy
nimy pokoy, z jakim tylko będziemy
chcieli awduniarzem nas pobita to już
wtenczas tedy do ligi

Nieże. Ale kiedy by tej was pobito toby
was Niemcy, do ligi nieprzyjeli, podob
nie a Turcy by niedbali o traktat z wa
mi

Krol. Zawsze do Obojga Otwarta byla
Brama, ale dajmy temu pokoy, już
Boski y sabdonowskiho activitas, jed
nego Roku seym Stanos in Aprilu y po
datku uchwalona, tak ze zawsze tak
y Woyska 30 Tysicy Wystawil kenne
go, z pod Inbowli za Suwu go wymo
wadzit, y przez zlosk Murau y Au
strya na Luen 13. Brij stanchilny w
rzyku po Wiedniem

Nieże Zaprawde nierownego Rzymu
ani Grecka, nie ma Historia, kiedy
uczynim nasze Aptey trawnosc de
stania w Polzcie niemiary, nieposztu
pzenistwo Woysk Polkich y miedzy z
pod Inbowli podwady Wiedenskie ktor
meci Komenderowad

Krol. Prawda y jeszcze nadziylismy
drogi bosimy w gore Wiednia, poszli
na Niemieckiej Ziemi, dla zleczenia
z Niemcami pod Wichem nad Luna
nem, Wielkim naszym szeregum, awi
krym Weyzra gupstwem tak wo
sk Chrescianskich konie ktura jest
Sa. Nieże Lotarynski Mar tuwicy Sy

17
nowicy Eleonory Cesarzowi, Maximili
an Elektor Bawarski i innym wojska
mi komenderowali, trzydziestu y kil
ku szlachty niemieckich, ze sto Genera
low groźnych Panow, czyniąc wojska
niemieckiego z 80 Tysięcy, a wszyscy
przez króla, obrali trzech Generalis
simum, wojsk Chrzescianskich, y ich
komenderował Generalnie
Józef. a Polkę, Łone, Dzieci, jakie zosta
wił.

Król Otto Józef Polackiego uczyni
łtem Vicekrólem, y Cześć wojska dał
mu, aby nie przynosił, y tu, bo lubo Han
buł pod Wiedniem z Węzłym, ale w
króla Cześć Tatarow zostawiona, bo
do Polki dopierali król Polacki po
tężenie pobit pod Zimkowem, a Kunicki
najstarszy Koracki, w Budziak w
padł y wita szkody robiąc, nie wolni
kow naprowadził, Co za do najsta
wniejszych hoc seculo woynny Widen
skiej, tej opisaney w tak wielu dzie
gach, wspominać teraz nie będę, tylko
kilka okoliczności powiem, Tataro
wi z Hanem ramię uderzo uderkli, bo
nie aby niepotracili zdobyczy na
szych, na tych nad Dwieset tysięcy
nie, między innymi Stanisław

Potocki Słta Kalicki y Modrzejoułki
Podskarbi na Durny Korone pokoiu
Zurawieńskiego Górlie, Niemcom y po
tykacze nieprzyzto

zięcie. Zdobyć Wielka

Król Zdobyć niemięma ale to mniey
sza, sława gront. Cesarz który w Linie
o mił Dwa dziesiątka w Wiednia w
Górach y Lasach siedział, przybiegł
zuchaliłm się na poboistku woy
sko było wzyku, na koniach się przy
witaliśmy, Cesarz pierwej do imię mu
wiał poćadnie y niezakńczył quid
plura dicam factus est mihi salua

tor. Głe pomoc umortyfikował Pan Bog
bo kiedy mu syna swego Jakuba
Krolewicza prezentował Kapelusza
niezdiot, lubo naepostulacya moich
Ministrów ekuzował się że zapom
niał jednak mnie to boleło. Głe kiedy
mu Hetmani Woysko prezentowali
to przed nim Kapelusze y przed
Chorągwiemi zdeymował, ale dale
ko większa y chwalebniejsza, potkała
mnie mortyfikacya

zięcie. Nie dziwuy się tak to za tryum
fem zła fortuna chodzi, iak raz to
złoty tryumf, przepłatały losy ludz
kie, ale przecie co się stało?

61
Krol Oto ja niebawiac poszedlem w Wę-
gry, drogo uciekajacego Weyzra goniac
podiazdy od niego nie walem, przyki-
wniona a przeciwnie tu nie ucho-
nit ani prawdy domatad wszyscy sie
zgadzali ze Weyzry radzit aby gory
zabugb, aby nath zniszc sie nie dal, a
dopiero z Niemcami sie zlaczye, on
ze z pychy go nie sluchal, stracic za-
to kazal ga, aby na sie suriadka nie
mial, tylko tedy o ucieczce mi pra-
wili. A tego nie uwiadziatem ze Syli-
stryjski Serazgiel Pasza z puciem inne-
mu we Dolyjskiej Woyzka potkat ga
pod Strygoniem. On ga siec byl kazal
ale sie wyprosit, mowiac albo Chresci-
an zniszc, albo sam zgine, y tym Wey-
zra uspokoil, który przydawszy mu
swego Woyzka do budy sam poszedl
Aiazie dotrzymat ze slowa Silistryjskiego
Krol. Aci nazbyt sam chciat ubiedz
Strygon przed Niemcami, y poszedlem
od nich chciwy zbyl slawy, w samym
marzu pod Parkanami, iak w sredle
ponas, tak nas znisli Turcy we swa-
tek, gdzie y ja malom nie zginot az
Dwanasce Towarzystwa z siadl try

z Koni mnie oddali, Hetman na dwu
dwi muźnie stawał, na którymś dnia
cego iak Pawa Denhoffa Włde. Woznan
skiego postzelonu y uito
liże. Lebera, Wielki y Tęski casus
zniesć Krola, Jednemu Paszy, który
przed Tygodniem weytrzą y cala
Arye zniwł y pobit
Krol, niedlugo tego wstyd y zalu
było, daliśmy w Sobotę im rewanz
pierwszy, ale już nas gnali sabło
nowski Kopiami ich rozerwł, iam
ga podparł Ktorzy na Czas przysz
li Niemcy dali ognia, ale już nas
gnali y uikli, Most był na Dunaju
szeroki na szaykach, stacimeto Turkow
co żywa, druzdy wpsaw poszli, kon
tęli upatrywsi miejsce zbrzegu
iak wniol sznal z Dział, tak Dobrze
ze Most rozerwł, niezmierna moc
zgineła Turkow, ledw niewzyscy
rzeke, trzech takie Paszow głowy
pobityli, Dwuch żywcem wzięto Se
pazgura Komendtruięcego Pański
litniskiego z Konia zbitęga sabło
nowski obronił y wniol innu z pod
Mostu Ciński Towarzysze Pasz w

8
Koszuli wywołali słuzacy z Jablonow
skim y temu sie dostali
Nigze Pierwszy przyklad nowalicy
Polisze Pasia niewolnik, ale dobry
nawaz wzaliscie Ciwartkowcy prze
graney Bog bydl zwami
Krol. pewnie ze sam Bog ktory w
krotce y fortece y Parkan przed
Dunaiem 1653. Fortce oddal Cesar
zowi Chrzesciamstwu przez Rzecz
Polskie.

Nigze Gicham konca Kompanij tak
Zawnie zacety y Dwoma Wkto
ryami zapieczetowaney.
Krol. niemytaly sie araczey tak zatay
slicznych poczekow, ktorcie bydl ten
Niemcy niechceli nam dac kwatery
Limonowy, zaraz nastepuacy w Re
chach y w Morawie pretekst mialo
ze przysia Woyta y Ciambudami
Tatarskimi zniszczeni a w Węgry
ch Rebellizanci, byli y nas stradali
przyszlo tedy przez Węgry bialo z
Rebellizyhami w lec do Polski
Znaczyt konie y piechoto ledwie
mierzke 1500 tak dalece ze Woytku
z Choragwiami dac piechoty zna
czona, niewczasem zginelo. nawet

Helman Polny Koronny Dominik Potocki Siemawski y Podskarbi W. K. no umierali, w tym Marszu a Towarzystwo najznaczniejsze niechodo było. Lwów tedy Lwów by być po mieście z zgrozota y zalem, tak Wołoskiego Kazanie, dalej zaś Węgry na to jak posła nam Polakom y Drugim Krześcianom.

Król. Miły Lwów czas. skrocie rozmowa, nasza, ile z ta opoka, albo pakt Wiedeński batalij, stała się prawie ostatnia sławie mojej, y politykowi Królestwa Pol. w blisko lat 13. po Wiedeński zycie, nie miał równego w sławie nie potkano, a Policie Kamienieć się dostał, az po mojej śmierci, przez który czas Cesarz Prawie całe Węgry, Wenecyę, Morza, Dalmacyę, Moskwa. Az owi Koszkieńscy y Halzankiewiczowie zawiawali, naszą skurę y pokolem. sobie utwierdzili.

Lwów To nie było kompanij y tys. nie wychodził na wojnę od Wiedeński? proszę explikuj y to w kalli gaci naszą skurę te potrzebujemy wa

nasze kraie
Krol. Odprawilem trzy Kompanie po
Widenskiey in persona ale zadna
musilym nierownada, niurza
zaraz byda zwaniecka, jakie tylku
moglech, zebrać Woyska dla zniż
czenia, w Wegrzech, niurych to chcia
lem je do Wodoch, wyprowadzić y
tam osadzić na bez Rok w blisko
ski Budziak spustoszyć, y do Biał
to grodu pod którym Dniestr upa
da, przytłnąć y Cesarstwu podać
Rok, wygnawszy z Budziaku, y
przerzawszy Krymskich zabrać
Szambur y zabiegi Tatarskie do
nas, miałem za rzecz pewną, że Ka
mieniec przez się upadnie bez Tata
row to jest prowiantu które Ta
tarowie do Fortey Kamienieckiey
Komuniowali.

Nieże Piękny to Abrys y magrege
wojownika Potencya ale podobno
lepiej było iść się Kamienca, y z
tam tak nie z Asy Wodochu scia
gac pod Budziak

Król. Tak y myy Hetman radził ustawi-
cznie nu, Ale nato trzeba było Altylleryi
Wielkiej, y piechoty, A pociągdy tu by
to w Polzcie a mni suruch dać, a nie
chciało rozumialein ze sie ich obcydzie
kiedy Bog zechce, abysmy Tatarow z
Budniaku osiodlali, ale Bog niech
ciał, przyszedł nad Dniestr o pięć mil
pod Lwaniec, deszcz bez przestanku
lały, że można załogyn sposobem
postawić ani przeprowić niemożli-
my, Aż Han ze wszystkiemi Ordami
przyszedł przeprowił się, y ledwo
nas pod Ormianami Włosa przyniósł
zaskoczywszy nas bez piechoty y Al-
tylleryi ale smy mu dali odpór, na
tym się skończyła Kampania, na bez-
Łok wyprowadłem z Woyskiem ma-
łym Jabłonowskięgo. Aż w. R. z tym
ze projektem dobył się y umocnił się
w Wołoszech, a to nabezpierzo był Han
ze wszystkiemi Ordami ruszył się
do Węgier na Niemcy dobywających
Bedu Tagryę się z Wiel. Węzyrcem
ledwo zaś Jabłonowski do Inatyna
przyszedł Wołosza zdraycy, Tak do-
brze dali znać Hanowi, że z Serargie-
rem we 40 tysicy Turkow sto tysicy
y więcej Ordy z granicy Węgierskiej

Wrocit sie y w Bukowinie z ktorey
zruciona Dziecia Olbrychta co za nie
go pogineta Szlachta ze wszystkich
stron obokucyli y oblegli ga.
Liazę To pewnie on y Woysko zniem
zgineło, kiedy w tak małym było kurcie
Krol klamniut ze w Dwunastu Tysia
cy Woyska swego biał sie w dzień trze
dzi lasami ze 30 Tysięcy Tatarow zgi
neło a Polakow ze 300 azadney znac
ney nie stworzył bitwy, y sztuko wo
ysko calyjeskie wyprowadził tylko
Wory popalit bez szkody
Liazę Przyznam sie ja ze ta Buko
winka, warta Turczy Podhaleckiej
a moiej Zbarazkiej
Krol znow ja bez Rok, Trzecia po
wideniskiej, odnawiam Kampania
na Tatarow Jde prostu przez Wodochy
z pięknym Woyskiem na Budziak
z tad sie Budziacka ta zowie Kamp
nia, y znowu Drug tego tu chca co
przedtym po wodzie zesbał po de
Zwanicem, teraz tak Rzeka Husz
wyšla, ze pamiętnika nima, aby
kiedy tak spadała Woda, Ziemia sie
pokrajała na szczy, a że tam szuwa
ry iak lasy, Tatarowie nas opalili
Zesiny tak iak ozogi byli ustawnie

28
kto nas chodząc tużi zabierając mi-
siatem się z brzegu Budziaku z po-
Huszy Rzeki wtwać, już pod Szalawe
kiedy nas wprowadzili, dał im Rze-
wuski Putkownik mój Chęste, y ze
siedymset Niewolnika wzwał, abyli
dzwie Trupem położył, ale to nie na-
grodzona zem Budziaku niedzwiał
y Woysku zrzucił.

Ziżcie A Trzecia Lwvia osobna Ba-
talia y Kampania fakta była, y iak
się udada.

Krol. Jużem więcej sam niechodził
Hetman Jabłonowski z Kłogo sur-
in Jedrzeim Potuckim Wda Kra-
kwa, że odprowadzali Kampania
utrzymując to pod Kamnecem, to na
innych miejscach Tatarów że nie
choduli do Węgier co było okkazy-
z uwolowania Fortec y bicia Turków
w Niemcow, czego by byli, nigdy przy
Tatarach niepokazali.

Ziżcie To widcie na naszej skurze Kol-
ligaci Niedzwuridia Ktuli.

Krol. Tak iest aż Roku 1691 gdy mi-
Cesarz dał znać, że Turcy w Olwie
chcą traktować, abym ja y Rpta

posyłał, wysłałem Małachowskięgo do
Kaliszkiego ałem wiedział w jakim kraju
Traktat, zastanie, kotnu się od pobitych
y przegranych Turków dostanie, wysła-
łem do Wolszcha, lecz Traktatów nie A
Fatarow iak wiatru w polu przyby-
wać niemożem, wzięwszy Puławni-
ków aleas Forteczke Jorokie, y uian-
o wrocitem się przez Bukowinę, w
którey niepodziłane Deszcze, y zaraz
mrozy wszystkie konie wygłinet y
ta była moja ostatnia Kampania
Lata. Soż przecie za racya że więcej
Kampanij nieoprawuwał jak prze-
ci woyna szła do śmierci Turczy do
którey jeszcze las kłosa o tey ostat-
niej była Kampanij.

Krol. Wiele racyi było nayprzód zdro-
wia niemałem na tey buwim nury-
w Bukowinie dostalem Kadaru y
Kaszlu, który mi przy strzelnicy ostry
Kamienia y pedogry, kusiłtyk nie-
stawad, ale rośb cwał, ale mnie bar-
dziej melancholia zgryzba a ustawi-
cznie mnie seyrny rwaną, a pnie-
Woysko płacy, a że Woyska mieć
niemożem, Japieżowi o de mnie

wywyższeni z Ciała Litwa się zawli. Brzo
stowski Biskup Wileński przywiedziony
został, żech oppresya, ze Hetmana solen
niter ekskomunikował, że y fastem
nie wdzięczności, żech znieść nie mogłem,
dawatem republikantom protekcyę,
ale ostrożną y poborną, bo im nigdy
nie dać na konie wieść, jako chcieli, y
przydawany im protekcyę, swia królew
ska, a rozwiązuwamy worki, zgubiłbym
był między Sapiehow, niż wylżyse August
ii mwy sukcesor uczynił, ale nie chciał
Wojny domowej podczas Wojny, raz
batem, żech odesperacyę przywiedź, że
by protekcyę, żech wadzieli, żech
na ratunek nie zawstali, y tak by se
potemnie uczynili.
Kiaże widze wielki król pobornosci
sami oraz y statum. Zpły, że sama
nie zgromiła Sapiehow, y dała rwać
sejmy, kiedy już na schyłku wojny
profelowac y zbierać swopy było po
trzeba.
Król. Y owszem nie pomogła klóra o
wstaby o tym trzeba mówić, ale by
nie jednego ruszyło, jeden tylko, abto
nowy król, o sławie, wzięcia, tak
ja y inni, że, robili, wry, thumie, sta
n, i aby sejmy stawali, aby se Sapie
howie uspokowili, y sam prawi nie

41
borak Woyskiem małym, bo nie pbat
nym ogarniał się Tabarom, y nie dał im
swawa przyeć całe lato trzymać Ta
tarow, to o Hahowanym Kamienica kto
ry z Polakami Komenderowanemi zam
knął, Tu około S. Trójcy Forteca stała
Ażże Przecież Jabłonowski uczynił już
w tak opuszczonym Duple y wysłał sta
nie co znaczne

Król uczynił co pod Huso 30 y kilka
Tyścy Tatarow z Soltanem Sabasgie
reim wielki konwoy do Kamienica pr
wadzących, wpław przeszedłszy Dniestr
zbił y podłżył wiele podził y sieł bez piechu
ty y Artylleryi, y sero wozeł Amunicyi
w Taburak Woyska dał

Ażże Aiem odetchwał takimi zał Polskimi
stały było

Król Głowie pobity Sabasgurey soltan
mierzając się swęj przegranej zebrał
uręcy, tak stołysię Tabarow y w
najcięższą in februario Limes bez me
puszczenia Cambulow pod sam swęo
przyszedł sam byś w Warszawie żony
a Jabłonowska na dwa albo trzy Ty
siące niemogł na pnie Jangim Cwoy
ska w przedmieściach wleglęch
stąpił, Dwadzi Puchoto się bit y
dał im więcej szkody uczynić, tyła
kulmanasce Chałup nabręga, wcho

draż spalili y bez czambułu się wro-
cili y szkody Polku y a i tak wielkim
wojskiem

Niaż Rychło też dobry Krolu umarł
potym.

Krol w Rok y coś nad Rok gdy mi
zadne niepomogły lekarstwa, osadzi-
li prywatnie dali mi salwacya na wy-
czyszczenie krwi, y ciała y tęgmy kła-
ra mnie okrutnie dusiła, niepoowiedzieli
mi nie otym, alem poznał strach mnie
wziósł, y wstyd w siedymdziesiątym
y 1. Roku salwacya, a do tego Krolowi
tak szpetney choroby lekarstwu, do zło-
sci y zalu mnie pobudziło, że mnie
stanował, w zimna wyierdził aż mnie
razem apoplexia w Wilanowie wzięła
po której przerużym ataku y paroxys-
mie, wszystko przywołem Sakramenta,
y za drugim P. Bogu Ducha oddałem
w Dzien Śś. Trojcy.

Niaż. Y tak Mars Polski od Merkury
uważany tak wielkich czynów
miał koniec, y śmierć na łozku, y ok-
azywa to jest melancholia zgrzyzotu
podobne do moich, miał też wiado-
mość iżeli którego z Dzieci Twoich
Krolem nie obrano po tobie a nayprzede

iacy byli.
Krol Jan Dzieci sila mi dal Pan Bog
nie tylko zostawilem synow trzech
Jakoba Alexandra y Konstantego
y Curke Tenyse Kunegunde zaden
z nich slyszec nie zostal Krolewem, y
w tym te protoktury flumaczono
d. moritur post m. breui Regnad.
Cobyto, Michal Syn Twoy Krol.
Dziade. a dla Boga Polacy, ktorzy po
syna Krolewskiego Kazimierza
mnicha trzy lata szukajac iezdzi
li do Francyi Kluniaku, ktorzy w
paktach konwentach Henrykowi
Walerijuszowi, y Stefanowi wlozyli,
zeby Zygmunt Augusta Siostrę
wziol koniecznie ktorzy Zygmunt
ta 3. Krolewicza Szwedzkiego, zato
tylko ze byl z Katarzyną Krolewną
Polską Augusta tak ze Siostry z
poddrony za Krola wzeli, a tuwich
dobrodziejstw zapomniawszy Dom
turvy cacklowali.

Krol. Co chcesz moy Dziade tak jest nie
inaczey.

Dziade Musiales sie nie niestara
za żywota, oto, a nież wniuru nie
fundować takiego co by ich mogł na

Tronie osadzić.

Król (zyniłem ci ja, ale ostrzeżenie, pie-
rzyłem się zaraz, że na Senaty Corwie-
lium we Turynie, kiedy Carowie swa-
y Piotr w ligę z Chryścianistwem y
z nami przeciwko Turkom weszli y
Sieremetowa w Poselstwie przysta-
liam mu dać audyencyą, posadziłem
na małym stolku, pod Baldachym
Syna mego Jakoba, Hałas poczęty
Polkiem, ledwom się Krzykw skara-
ł.

Liżę przeciwko za Zygmunta z Wła-
dyławem, a za Kazimierza z Ferdy-
nandem Biskupem Mockim y Wro-
clawskim, toż się sama stała, a tu-
nie mówiona.

Król. Czas czasowi niepowinny, użeniłem
Syna Jakoba, z Liżną, Nejburską, sio-
strą Cesarową Leopoldową Rodzo-
ną, Królów Hiszpan y Portugalii
Liżny Pamełskiej Siostry. Znowu
Elektorów Biskupów Niemieckich
wydałem Turke, jedyną za Elekt-
Bawarskiego Wdowca, po Corce Leo-
poldowej tego samego, co zemna
Wiedeńskiej Wiktorii był Juri-
lium, Królowa Lona moja Siostra
nić Duri Rodzone, z Siostry swej

y Markiezdę Bethune spłodzo
ne y ia, wydaliſmy za Dwuch Sy
now Hett. Marzę Wdowę po Lićiu
Radziwile Kleckim M. W. i. Litt. Sy
do Sapiehy Wdowę Wilt. Hett. W. i.
Litt. Syna, Miłosza za Jabłonowskie
go Horazego Kone. Syna Hett. y ka
sztelana Krawca, z którym cały
wiek życia mego przeżyłem, Ale
żię Dostawę memu stopnie, do Ho
nu Pott. takie (udzielenie) y Pott.
Kottę, zapomniatem iżcie, że przu
siostre Rodzoną Krolowę Lony
mojej. wydaliſmy za Wielopolskie
go Hancł Koronę W. i. Ktorey Corka
poszła za Drugiego Sapiehy Syna
Podskarbiego W. Litt. (z chęcią moją) iż
żię Miły Boże ićm się nie tylko
niestarał, ale y niepomysłił nigdy
żeby Syn mój był Krolew, a przecie
bez takich Kwaligacyi, y mego Stara
nia został Krolew, o proznej sprawie
Sudzuki o białe nasze pańcżyn
roboty.

Krol. Prawda iśćcie i powiem wie
cy wiedziałem o rozumie niepro
wnanym Krolow Lony mojej, wie
działem że pieniądze użydzą i

w Polsce mało, wszystko go dokaza
zebrałem przez w majtnościach y sta
nostwach, na publia Milliona, zusta
wilem w gotowizni Dwa dziesięć
Millionow, w Skarbach y ruchomościach
różnych tylko Drugie, niwąt piłem ze
przy pamięci zasług moich, przy rozu
mie y Polityce, Lony moiey, przy Grze
czności Synow, przy Kolligacyach tych
rozumnie zużyte y widane skarby
otrzymać y utrzymać w Domu mo
im Koronę

Liąże Tym bardziej opłakiwać y
rzeczy wraz ludzkich chęć nieszczę
ność, y dowcipow naszych zawady
wraz y na Polskie narzekać ze Pola
ka ze krówie krówiey Bohatyrstwy
wielkie na Tron.

Król. Nie żartuj się z Polski zatusz
się ona sama, y ta mi tylko zosta
ła Konsolacja, który m. Umbr roz
nych odbieram wiadomość, że po
śmierci moiey, y po mnie nie wzię
cia Syna mego na Tron, którego bar
dziej, nieprzyjaciele moi, niż przyja
ciele pśdacza, y na toż tylko przy
dało mi ze mnie dotąd nie pocho
wana, y że w momeś do Twierzy
Trumny chodzą Polacy odkrywają
ia, szami polewają y za duszę moją

modło się

dlaczego Słyszalem na to wyprawa od
jedney tu umbry, że ieden polski
y zasług Twych pamiętny Polak, na
pisał wiersz Polski, Kazać płakać
Sławnego Jana Króla, a drugi mu
dowcipnie odpisał y krótko.

Kazesz płakać Zmałego zamkni ra
czy usta.

Ażas płaczu niedowyc, mam y za
Augusta.

Król. Jan Wstańmy już dowyc, toz
mowy, rozedyzmy się z tą prawdą, że
jako synowi Twemu, twia Sława
iedynie na Tron weyść pomogła, tak
moia podobna zaślachodziła, a złaż wy
nika że niewiemy czego zadamy
no co pracujemy, y co za odmiane
smierci przynosi, tytko tylo wżyst
kiego co dla Boga tylic czyniac zup
nocytku przysposobimy, ostatek dym
Sława ciato proch, skarby niewiedzieć
czy fortuny czy nie szczescia instrumenty
dlaczego Jeremiaśc Wiżniwurecki wstań
my ztym ztym wżystkim z tą prawdą
także wychodze z tą prawdą oprobu
iac twoie zdanie, że nieraz albo nigdy
niebędzie miała Polska. Króla Jana

Czwartego, a takiego jako ty Drugiego.

ROZMOWA DRUGA w
Umbrach Wydzgi Prymasa Ko
rony Polt y W. A. Lit. z Radziejowskim
Kardynałem.

Imasnachan.

Idy tak Bohatrowie, ci wilecy, z s
by się spokojnie nagadawszy, z mięysca
wstają, usłyszają, w Rozmarzynowym
Wielkim Krzaku, głos Poltki y zbliża
jąc poważne Kroki, nastawiają ucha
alisci pod tym wnnym Krzakiem
Dwie umbrы Obie dyskuruią przy
patrując się jsm rzecz

Liaże Wiszniewicki Kreml, Zdami
ją że ten ubior, tych Dwoch umbr pe
kazuią, że są Królowami, y nawet
Biskupi, Królu nieznają że ich? bo ia
nie, bo nie tylko Osob ale y tego dru
giego Czerwonego, stroju nieznam
lubo jest prawie jednego Koloru
y Drugi Fioletowy.

Jan odpoarę Znam a'c cichomay
Liaże, żeby mnie ten czerwony niepe
trzegł żeby tak licie omnie y osobie
nie mowi, maieć mnie lubo umartę
przed oczyma znam tedy obydwóch

Ten Holitowy jest Wydzga Prymasa y
Arcybiskup Gnieźnieński, byś won po-
swo a Dworu za Tytuła twego miy
dzię, ale po śmierci twoy do pieczę-
a przyjechał y Prymasowsostwa Ten
zas Bragi Serwony, jest Radziejowski
moy Synowie, od Brata Ciociężna do-
drzonego Syn, od sędzonoego Polkan-
clerzego Korony, o którym ta siła mo-
wiliśmy, któremu ja y pieczę y
Biskupstwo Warmińskie y Prymas-
owsostwo dałem, a dla mnie Papież
Kardynałem go uczynił, y dlatego u-
dzisz go w purpurze

dzię Jeremi nigdyś za tytuła
Kardynała nie widział, sam niepe-
regrynował a Polacy za niego wie-
li o to niedbali, wiem zaś co to jest
Kardynał, co to S. Duchowne ambity
y pychy świeckie y ożwierci et in-
strumentum.

Krol. Jan Cicho miły diu Duchay
my co tu mówić będą, bo ja będę mu-
siał bydz na placu.

dzię Jeremi dobrze, y tak się zahry-
sty te pierusze za dywcele słowa.
Kardynał Radziejowski mówi
Ho ho może wybaczyć przecie jest

między nami wielko dyfferencya, chcąc
my oba Prymasami byli.

Prymas Wydzga. Niewiem chyba jak
na Kardynałka Purpura, by ją mogda
uczynić, ale y tuż się tylko na to przy
dała, że ci zania Polacy nienawidzili
a Rzym ci tak na końcu odstąpił
na to aż umrzeć musiał. Jeśli tedy
przez ten kolor kto jest piękniejszy
wyższy: iako to pons: że jest y drzy
to twórcy purpurze ustępować, ale pew
nie nie więcej wczym.

Kardynał. To jest bez kontrowersyi
że Kardynałka preminująca jest nad
wszystkie Duchowne y Świeckie wyz
sza, wszak wiesz kiedy nam Kapłan
Papież na głowę wkładał szczer
ne, To te słowa mówią: *Stans te per om
nes Regibus Maiorem Princibus. Czynie
cie Rownym Królowi, a większym od
niego*

Prymas Wiem że tak mówią, y to
wiem że Królowi z tego druna, y ja
że ta rać bym widzieć Kardynała z
Królem Francuskim, obok aprii diaz
tam iego krównemi pruwkowanie
Kardynał To jest co innego, in albo

lutis Dominus, ile we Francji tam
mado y Papieta Incia, a w Rzymie
y Policie wara nam z Drugi.

Prymas Zapomniates podobno iem
slyszal po moicy smierci, na Kon
wikacyi Interregni po smierci Kro
la Jana, ukazal bys robic aytro khar
dynata Karmazynowy Aksamitny Bad
clanim w Koscielach tamym Warzau
skim a Posture a ga Darli, y Mazu
rowie na Elekcji wsdali, poday nam
tego sciada, choc bysmy z cierpiaczki
az co Rzymu mieli stawac to ga y
tdaczymy.

Kardynal. Slyszałem jedno, ale nie
drugie, powiem ci ja na swoin mieysce
co bys, co mi te sprawnio Konfuzye
~~Kardynalski~~ Ktory czy to Olewnicki czy
~~Malowski~~ Kardynali w Policie czy
Radziejowski czy Kozlusz tak dobra
tak wspaniale, y Bogatu przy ludz
kosci, tak wysoko y pysznie Honor
Kardynalski z Prymasowskiem utrzy
mywal iako ja, y wybacz mi nie tak
iako ty

Prymas. To ie kto uicey nadyma
to ci Drugiego lepszy, zla by to byla

konsekwenca, y to co ga Lucyperem
zowia, wygral by sprawe, uchoway
Boze, nikt wyzey nad obelgi nieza
nuoszl w. Jak ta pyszna bestya.

Kardynat Wierz ze mi Prymasie
Wydzga, nieodmieniłeś się widze
po śmierci, iakos' drwał za żywota z
wszystkich, tak chcesz y po śmierci
a zapomniaws' ze z ciebie Drwiona,
za żywota y po śmierci,

Prymas Jam w umyśle tak ryś
zebym smiech ludziom z siebra czy
nił, niudbaiąc na ich żarty y Censury
czytać wet za wet, y kwita za kwit
ta, aleś ty chciał aby ci cały świat
szanował, y adorował, a przecie ruz
twicy pychi smiana, y i polityki
twicy smiano też zakłócił a ni do
warzył, y dokazał czegoś tak wyso
ko zarmerzył.

Kardynat Przecież z Ruszkow szan
rami? Ktoremu Jemu czestował y
regulizował? z takich na moim stole
nie drwiona, a ni z krusz samych
Drewnianych, kłótko obitych a
bez poduszek y ułotem napiekania
Prymas To jest prawda ięte e,

zapomniales, że kiedy Pradaś, Gach
iaki Partyzant Lwowski, albo Kapo
talny do mnie po Beneficium albo
instrukcyę przyjechał, taki mu
iey potrzebuiały, to mniąd szkla
nie Garawa, co on ja Gwardyane
nazywał, ale ta stada na upiód z
prechem y Muchami, to ja dosta
tu kiedza Gacha posadziwszy haza
tem nie wyprodukuiac, ja wóda, pi
wem nalac, y musiał ja, rać ni
rad krztuszać się wypić, y sam
mu zpowiód, przyznaż, że nie le
szego piwa Lwowskiego nema, a to w
Lwowie działuję, albo tedy w tych
pałatkach, y myszich magazynach,
w tych krzesłach, y w tym Gwardy
anie, cenurowana y smianose z
kiepsza mego, ale to był zamy
śl na zarbowanie z tych, co się po
kominacon murowanych wdraza
co ja głowi Beneficium, a niegodno
y tych wóich mała, którzy używają
do, iwnalose w magnificencji za
kładać, Prwidem ja tedy z tych
co drwili ze mnie.

Kardynał Niedzwiedzki, z tedy więcej.

124
Prymas Dobrze powiedzmy ad seria ale
wroc mysle do twoy pierszey wprze
propozycji, co napoczątku zadad, a
dowiod ze wielka ied między nami
differencya, a ja nie uznawę tylko w
Czerwonym kwspaku y Nijue, a u
mowmy sobie niepowinniśmy się gnu
wać o prawie, ktorey po śmierci taie
niepodobna, iuz ty mnie uraziłeś, za k
daję że differencya, y przeto urazi
cie nie będziesz, kiedyś broniąc, co ci
się dostanie.

Kardynał Niemcalem się urazić ale
nie mogąc y du zapomnieć Estymy
ludzkiej y samy sobie, mu
sialem a te zadac differencya, kie
dyż ziemną chciał paragonować
a przeciw za Syn Senatoru Famili
and, y wielkich Familiand w kreu
ny, i Kanonika Warmin, Hugo Bisk
pa Podkanderzy Kardynał y Pry
mass, a ty i Proboszcza Rochatyn
skiego Referendarz Keron, Biskup
Siedlu Warmin, Kanderzy Pry
mass.

Prymas Wyżęga że ustrzelił
prze u nas obci praużniw, ale

12
za tym nie idzie żebyś odmienić
był lepszy byłeś szlachta zaczął
mazur, a i z Pułkuch WVV. to praw-
da żeś miał senatorów w Rurze
z faurednikow Ziemi Podkome-
y i sędziów, tamtych Kasia Krow-
we, a tych szlachta, tam tym faur-
ry faurwryzuia a tych Estyma-
Elma cnoty, y zaczął się u szlachty
która między sobą dobrze eżatminu-
ia

Kardynał Rurzejowski z tym u-
Fhim senatorowie plemie i eś za-
cnieysze od Drugiego.

Prymas a wzięto za awan-
przywied o cie tury że był Pod-
kanclerzym, że był osadzony od
nieczci y oszrośw.

Kardynał James uznał by był
a dubu, że to był sad nie szlachty
y że znalazł u całej Rzęty Krow-
za Kompassya, to i eś straszenie
inna s dany je odmożniysze go
y niużrawie dliwego

Prymas Przyznał że wielki Ho-
nor, ale gniewając się szlachta na

na Króla mścić się na całej Lepiej
przez zawołanie Szweda do Polki
y dawania mu rady, y buntowanie
drugich na własnej Ojczyźnie skazę
to znówu na Honor.

Kardynał Ach Ach gdy by był się
dział Ojciec mój w Polsce, a przy
najmniey iż y w Paryżu, gdzie mnie
był wywiozł na nauki między by
był Króla ubdagał, przy Główny wpy
tlich Intencji iednak z tym wszyst
kim, to zacność nie ymnie y choć ro
zumu na złe zażył, postaremu daw
zostawił rozumnego.

Prymas. Ba mow Herostata ale y
mnie nie ymnie zacność, zemi z Ch
dego Pachotka Panem a z Probos
za Prymasem został, a zapomnia
leś to Lubomirskiego Prymasa ze
iego Łódzice choć zacił stracił mu
wszystko, tak że Pauperibus po Krak
wie choiut, z chciwosci nauki, nie
mając swicy przy impie przed
Obrazem N. P. M. na ulicy uczył się
czytającego y proszącego Szlachci
go nadziedl, y wypytawszy się prosił
dał mu Talara na Papier y Suic,
mowiąc żebyś mnie go wrocil iak

Przymajem Honorownym, będziesz
niecierpić uyma z tad, Zławy z mabej
fortuny przyjeść do wielkiej. Głecia
bez promocyi krewnych, tylko w
mi zasługami dostąpiłem, teraz
tego inowić nie możesz bo miał
wszystko z Króla Jana

Kardynał Wszystkie niezsześciu
tactwa ulstwo niezdawa wszystkie
promocyi szczęściu w Honorach y Pro
gactwach powiniem Królowi Janowi
w Oycu y Jego z bytniey ambicji
mściwey, on mnie wygrybał z Opa
tow fortuny, iak z popiołu wyniósł
wyżej, iak zaden z przedków nietyl
mowich, Ale teraz miał, z czego ten po
sag fortuny zrobić, bo widział go
dnosc w mnie synowcu swym
wiesz bowiem że Rodzona Siostra
Jakoba Sobieskiego Kasztell Kralow
a Oycu Króla Jana urodziła Króla
Oycu który mnie z Tarnowskiej Gra
bianki podził y Brata mego Ru
dzonego etc, Bolimowu go w Pru
sach Mordziłana Siemawskiego
zabił na polu dyktu na kłopoty
moy Brat, dałszy wprzód w go

104
wyzwał.
Rymals Dobrze że wyznajesz że
wszystko Królowi gatuur powinie
jako ja nikomu tylko sobie a w
przed Bogu, ale poczekajno mylił
się trochę, lydem iac wtedy zgury
kiedy cie wioł do Dworu utytułowy
Kanonikiem Warszawskim patrzając
dy na twie flegme ospatość y ap
plikowanie się, nie spodziewa się aby
co z ciebie godnego wystawił, y kiedy
a na weselu Sióstr Królowy zowie
łopolskim Kanclerzem we dworze za
apominki karał dzieć kłówać, toż
solemnie podniósł y Król co pobił
Kardynał Casus to byś y Kompu
tyka winna temu, że dla piatay
ki nie nagotowałem się dobrze, ale nie
przyznasz że w stylu pisarzych mow
nikt mnie y ty sam nie przeszedł
y iako mowa maiestatus mon
strat virum, to jest że dopiero na
Urzędach pokazuję się godność albo
niegodność Człowieka, pokazałem
tu biegać Pieczętaczem y Pisarzem
ze się Król sam na siebie nie za
wierł promocji w wystawianiu

mnie na tak wysokie wzniesłki.
Prymas Na promocyi się nie za-
wiódł y nagośdował: a niegnieway
się zauradził się na wdzięczności a
moy Kochany Krol Kazimierz namu
iey życiowej obligacyi choć mi mniej
dał, bo tylko Referendantstwo Pieczęt
y Biskupstwo Puckie, a niebył y
Krewny jako lubie Krol Jan któ-
ry się w Łiadki y Łoże ustronił.
Kardynał Poczekaj ny troche wim
co chcesz mówić, dam ja wyurząd
siebie z tem to musiał uczyńć z urzęd-
kich racyi publicznych, wdzięczność
prywatną załłumili Ludzie na mi-
nisteryach wstępujący, tak iako y Kro-
lowie radney pałacy y Interferumieć
niepouinni tylko dobre Publiczne
Prymas Będzie ja czekał tego wyur-
du, ale sam dla siebie nie będzie potrze-
bowad, bo same akcyi mnie wyur-
dza, że iakem dostał się do Dworu y
Krołowej Ludwice Dobrodzice mowię
dalem się poznać cum capacitate ma-
trem Państwa mego na krok nieco-
stąpił biegalem z ich rozkazu po
Półzrze z roznemi Komisarzami

gdzie mi Bog mój zawsze dawał
szczęście iem dobrze sprawił y ile kro-
tów uczyniłem tyle stopniów za-
raz do protności w ich Pasce mia-
łem, azem do Pieszczki przyszedł aty-
czyński sie przyszedł y Królowi
Janowi to co do Lyczliwosci y pra-
cy podz mi ieno w porównaniu da-
leg

Kardynał A co i za temu winien
że mi fortuna z młodu niedała
do przysługi okkazyi Królowi nay-
przed przez wszystkie reuyluyi Szwedz-
ką, kiedy Ociec przyszedł a na
koncu wojny, kiedy go w Szwecyi
do uwięzienia Karol Gustaw Król
Szwedzki wziął, a to za to że chciał
Królowi y Polsce nadgrunąć gna-
sowy dając rady przeciwko Szwec-
dom, to przez ten wszystkie czas sie
działem w cudzych Kraiach, aż mój
Ociec przez traktat Oliński wyszedł
y iem do Polski z Rzymu y Paryża
powrócił.

Prymas A zapominacieś ieszcze że
Król Szwedzki, wszystkie Oycu twemu
wywzonomusi na okrygi z dostatką

mi, te skarby zabrad, które twój Ociec
Macosze twój, a Lenie swój był
dał, a ona przez Testament o Kaza-
nowskiego Marszałk z którym Dzieci-
niemiada zabradła Krolewski ni
szlacheckie srebro y pieniądze, y
tak Kazanowski zabrad dla Lony
Lona dla Radziejskiego, Radziejski
dla Gustawa króla Szwedzkiego
iako że z tego niedruci y nie smieci
Kardynał Tobie był smieci, a mnie
płaci, skarby zabrano substancyjnie
mawz bo z konfiskowana, Ociec w Pol-
sce w więzieniu czegoz tu być miał.
Prymas Wtedy ja stanolem w Polsce
z cudzych krajow ale odmiana for-
tuny, iako że prętko wzięła bo led
u króla przeprosiła, iako suknie
nieowana y wyurocona prętko zbla-
kowada, y w senat pourosiła, otrzy-
mały Sobieski Honor y pożytecz-
ny, gdy by go był doniosł do Konca
teraz chcesz mówić pewnie o lega-
cyi Radziejskiego do porty Sam-
a z Expedycya pisad.
Kardynał Wiesz tedy dobrze

ze te ohożakow było Poselstwo tte
ty przez Tetora - - Kett Zapora
skiego. wygranego nie szwaznie z
Polki, w Stambule Porke do Woyny
na Polakow pobudzili, ale y to wie-
ze moy Ocie porządnie wybrany do
Turk na Audyencya Sultanckiey
Apoplexya tkałty pretko Umarł
w Stambule, [Porke do Woyny na Po-
lakow pobudzili] niedokonczył
legacyi swoyey, a nas w powtorne
sieroctwo pogrążył

Przymals Wiem to y te nauct Cyr-
kumstancya ze kiedyś na awyjn-
cya idąc z następujący mierniś
Choroby, Czaus co go prowadził, ro-
zumiał że se Cesarza kład, mo-
wił mu tedy, nie budyś Pan moy
alias Padyszia, nie ziadł ieszcze
dnego Posła, takoz y Tetora tam
że Umarł Smiercią

Kardynał daleko tury Rozkwit
z Moskwa byś weśelży y smier-
nieyży, niż mego Oyca, Niedocho-
nale to uem proze racz powiedzie-
mi te narratywe z Cyrkumstan-

cyami.

Wydzga Prymas O to taki po Krwa
wcy długicy, a zwycięzkiey naszej
strony Wojnie, z Moskwa gdzie ustu
picznie w Koronie y Litwie bitych
strasznie, y jak mówią, na sejne sab
ko zbito tandem pokoy stanol, a na
rytyfikacya pokoju przyiechad wiel
ki posel zdamisze Almazow, na au
dyencyi pozegnania odebrał cape
dyce Królewska, alie ledwo do ho
wpoły powrocil, przysyda pilnie y
usilnie wtoczczas o Burzowur pro
szac y napieraiąc sie zdurnianey se
nat y ia pieczetarz zniósł sie z Kro
lem pozwalamy, powraca tedy Po
set z Sametem nie sdychanym, wyma
wia nam ześ mu głowę jego pod
niec Królewski szarali, kiedy bez
czest Carzka wrce mu oddana, za
co musiał by bydz na sądo kara
ny! o to mówi! nie sdychany affe
popelniona, kiedy między wysu
niy Carow zwyczynemi obśady
telafmieszna nam sie uczyni
e malowauć poczełi ekuizowac
tak male y smieszne rzecz urazy
ktora zaraz poprawic mozem.

ale Posel nieczył nieuspokoiony po
czol rzewliwie pdać, że zas pod
czas tych kontrowersyi, poszedł
szy wkońc kazałem tłumaczowi na
jemu, aby co wynalazł w tytułach
Kroluyskich, na tych Listach wyrażo
nego, do urazy, choć by do napawia
alisci gdy mu czyta, znalazł, że
miasto Krolowi Kazimierzowi
napisano Kaziminowi, to ia zła
pawszy idę do rozgoworu, y w
ziouyzy mune Indignationis y
zalu mowi pateticzly masz za
bezczest Carstką Obtadytela które
se zaraz wpisać może, a wy iaką
front Krolowi Panu memu nad
grodzicie ześ cie Kazimirowi napi
sali do Kozy ga, przyrownaias
zdech z strachy, to obaczywszy
Posel, y zawarł mowę, ia tedy
dupiero no zgodzimy się, zaraz
y siadamy podle siebie, ty pdać
obtadytela opuszczonego, a że
Kazimina napisanego będzie, co mi
y stało Posel prawdziwie bra
mi pdać, okrywszy pukałem

się od śmiechu wrzeczy chlupając
y cały Senat ziemia.

Kardynał To pewna że scena
śmieszniejszej na komedyi nie
znajdzie, ani obrotu piękniejsze
go, ale idźmy ad seria, wywró
dłem u się że wszczęte faktum, a
po Chrześcijańsku sprawiedliwie
Boska surowa na Dom Oycame
go wyciągnięta, niedaba mi z mto
du clare scire, y com się na nogi
zdał poustać, to m się ślizgać, aż do
Panowania króla Jana, a stryja
meo ten tedy zważywszy qua
litatez meas, rozum dowapna
ukę, y poważney grzeczności, uczy
nił mnie Biskupem Warmiń.
skim, y Podkanderzym po tobie
Jako wiesz wkrótce zwada, te
gorz króla Jana z Innocentym
IX. Papieżem przyjaźń sprawi
ła mi nie myślącemu Kapelusze
Kardynałski.

Prymas Ale to było już po
śmierci mojej, aże lepiej rzekę

prawie w śmierć samą, bom się
tuz był tak opuszczać, że nie oczym
wiedzieć niechciałem, to by by
małem po mnie został y Kardyna-
łem tak.

Kardynał jeszcze w Armini. Kar-
dynałem zostałem, ale zaraz y
nominatem na Arcybiskupstwo
Gnieźnie.

Prymas Niczego zyskał, nawet
wraz prawie y Palliusz, y purpu-
rowy Kapelus, i am dawał z tego
Palliusza kiedy bawiećm suriżu,
po wrótym Palliuszu Gnieźnie
starela sławna liga na Sejmie
Cohigationis Ratała Leszczyński
go, y po Sejmie ruszył się Turczyn
z całą Azją, i uwróć Europę na
obłężenie Wiednia, a Kro! na ci-
wiz Wiedniowi, Wojsko zaciągał
napisał do mnie o Piętnadze wie-
dząc, że ich miałem, a bym ich na-
tę użyczuł ekspedycy, i am tedy
mu odpisał Non bene soasum
Sendere rasum, ogolił mnie Rym
Kiedum, za kawałek Welny, to

14
jest Paliusz 5000 (zerwonych) Lłch
wylizyc mialad.

Kardynał Wiem tuwie Larty, y
to iak z daty Rzym skien Lartowad
datum w Rzymie, L datum nie
wnizancy daty, ale do wydatku
nieudzy w Rzymie aplikuiac
Przynas Druiem sa z Nunciu
sza, na te czas ktory mial smie
Onicy y Palacini, sam ga nie
zwal tylko Liadz Opicy y to z prze
wtoka, te smie y stowo przecia
gałem, ale teraz o Kardynalstwie
imie powiedz.

Kardynał Pamiętasz owa, po Zu
rauskim Traktacie, z portu Postowu
Francuscy Tourben Biskup de Bo
ve y szwagier Króla Jana Mar
kierz Bethune, wzbudził Emery
ka Tekiellego, do Rebellii w Wę
grzech przeciw Cesarzowi Leopoldowi,
ze tedy ztad Turecka Woj
na urosła Papież Innocenty XI
który ex quo ze był Medyolański
czyli z Doma Odesklański strasz

nie nie lubi Francuzow iako
sam Somu Rakuskiego podda
ny a Krol Jan dal nominacye
mu Biskupowi de Bove Papiez
radna miara przyjac iczy niechcia
zowiac Biskupa de Bove fakto
rem Machometow ze zas Krola
Jana kochał ile po swizcy Wiede
skiej wiktoryi nadgradzając to
mu ze iego nominacyi nie przy
iódł, Dwóch Polakow za jednego
Francuza uczynił Kardynałami
mnie jako Krewnego Krolewski
go nominata Prymasa, a Der
hoffa za Swiatobliwosc Jęgo y
Rzymskim Niazetom nazłosc.
Prymas Tak ci tedy spiacem
kaletę Kardynałka wlozył
Bog, na glowe, pomnie ze m ja
milialiter zyl z Biskupem de
Bove y częstuiac raz go sztu
ko miusa wołowa, mowitem
temu Dominus de Bove man
duat de Bove Ale prosze jak
to Innocenty Kardynałem u

czynił Denhoffa nazłosc Rzym
skim Dziętkom

Kardynał O to tak ten Denhoff
był prawdziwie Świąt
bliwy uczony modest w Paryżu
y w Rzymie długo mieszkał
y uczący się, tego tedy Krol Jan
do Rzymu posłał dawczy muna
drogę Opactwo Mogiełnickie
miewał tedy Okkazy częstych
audyencyi Papieża, który od
Zakonników ile Misionarzy
sobie przychwilnych bywał in
formowany de vita et moribus
Denhoffa y polubił go tak za
świątobliwość, sam będąc Świą
tym, że mu wakując bogatemu
Rzymie beneficium provisionował
je 20000 Talerów czyniąc któ
re tylko Kardynałi, albo Krew
ni po szacerey miewali, obru
szyło się tedy Kollegium Cardina
litium osobliwie Kardynał
Gizy Synowiec Alexandra VII

Papieża, Człek violentus y odin
nocentego Papieża nieświadzo
ny który gdy ostro Papieżowi
woczy stanął y ze Denhoffa
Cudzoziemca na tym miejscu
postawił na którym tylko Kar
dynali bywali Papież który
był nieustraszony rzekł młode
dy oto idzie, otuż jutro Denhoff
będzie Kardynałem, y dotrzymał
za co się giry y inni włosi od
złości mało się nie po piskali.
Prymas. Widze ze wam Kape
lusze k. Czerwone jak piecio
ne Golałki do Gęby, na głowę
pozłatywały, a uspokoił ze że
Król Jan temi waszemi Kape
luszami

Kardynał Nie y pokazał rešen
tyment Rzymowi, wiesz zwy
czaj. kiedy extra Rzymu, w
widzym jakim Państwie, Pa
pież Pralatowi iakiemu dał
Kardynałstwa, to zaraz pro

174
mulgowawszy go w Konsysto-
rze przez Kłeryera w Lidzie co
ga breve Apostolicum zowią
posyła mu myczkę Czerwoną
y pisze ze ga Kardynałem
uczynił, po tym Krolowi w któ-
rego państwie zostaw, posyłam
Biret (zworograniasty Czerwo-
ny przez Pralata Dworskie-
go swego, y Krol w Hościele
przy Tedeum Laudamus na
tronie siedzący, y nowemu
Kardynałowi myczkę tylko
Czerwoną mającemu Biret
Czerwony z Rękaw owego Pra-
lata Papieżkiego wzięwszy
na głowę nowemu Kardyna-
łowi kładzie, wraz zaskie-
dy Biret dla mnie przyszedł
y Nuniusz Twój Opaci Palati-
ni odebrał będąc iedney ze
ze mna kreacyi, a gdyś my

y Krola prosili, abym te Birety
na glowe pokladl, niechajal tego
Krol Jan uczynic, y tak jeden dru-
giemu wlozyl Biret na glowe
Prymas Pomysl sie Krol Jan na
Palawicium, ale ja smiesznie z
niego zadzwilem, przed tego Kar-
dynalstwem, wiez ze ten Nunci-
usz, iako byl Krola pobudzil, ze
by do mnie o pieniadze na Wi-
denska expedycya pisal, tak y
sam toz pisal, a ja tak Krolowi
iako y Nunciuszowi niedad, by-
maiag sie statutu Polskiego
*Quod si Dominus Papa deape-
re non voluerit, nos autem non da-
bimus* Kiedy tedy Pan Bog dat
Wiktorya pod Widniem y Stry-
gonia, rozpisal Nunciusz Listy po
wzystkich Polskich Biskupach,
aby solenniissime Bogu dzieko-
wali przez *Gloriam Laudamus*
po Katedrach y Diecezjach swoich
do mnie zas na to audytorat
go do Powicza na swiadectwo
przyslal jezeli ten jest odprawic

123
wydałem tedy proces, z fachało
się do Powicza z Kilkuset Prała
tow iuży Mnichow, Jednego
Snia Te Deum Laudamus Woty
wę ze się te Wiktorii bez moich
pieniędzy obeszły, y odprawły
Ale my wróćmy się do swego, to
jest ze ia przyznać niechce tej
Dyfferencji, ktoreś na wspania
te to Dzieło rąk waszych.

Wydzga Prymas Korone q cozie
zem mu okrucieństw Woyny Sąd
kicy przypomniał, ba dziękuy
mi zem niedołożył Radziejow
ski zaczął Carolus correxit.

Radziejowski Kardynał Prze
ciez to gruba jam zaś potym
et in Ministerio był piczeta
rzem y Prymasem potym będąc
niezmierna Sądikosia y z Nun
ciuszami q z Cudzoziemskimi
obchodziłem się posłami, to też
prawda wielka Cześć Lat moich
strawiłem w Cudzych Kraiach

ktorych ty nigdy nie widział.
Wydzga Prymas Prąda dobrze
ci też było z twoim Szwabem
y prezenta y pensję w Panow
postronnych, a sam tylko Polskie
pieniądze z bierał, szczerliwi by
li Polacy, kiedy ministrowie y
Panowie Cudzoziemskich nie
znali prezentu, ale podmięno
przysług Królowi y Rządy a kto
z Trębickim rozwiązał się wybie
gał związku y Traktatu z Pru
miskim jeżeli nie ja, co poka
zesz równego podczas twojej
fortuny minorennitatem.

Kardynał Radziejowski ja na
Pieczęci mojej nie zastatem co
na początku założył między na
mi z twoim Furowaniem na dem

no
Prymas O toz ci ja dowodze
ty z Posła Moskiewskiego za
drut, to dobrze y Francuzkiego
trochę Levitatis, a nawet y zc

Szwedzkiego kiedy buwiem Krol
Jan z Kampanij Lurawnickiej
na Seym Skoraszcowski do War-
szawy iechal, ty iako Piczetarz
wyiechdzales przeciwko Krolowi
za Czersk, iechal tedy z taba-
karce Liben Wloch Poseł Szwedz-
ki y na Zamek Czerski zroyro-
wany, poyrzawszy sie spytal sie
co to jest, a ty mu rzekls, Ha-
sunt Magfca manuum vestra-
rum, wspaniale to dzieło Re-
waszych

Kardynat Jana pociugi mu-
iej niezastalem Intryg podob-
nych tym ktore za ciebie by-
ty. Jednak iaka Edukacya u-
mowach moich, iakie sensa
w wyrazeniu rzeczy iaki styl
w piismach?

Prymas a niedokladasz ze-
ty najslieznieyszy rzeczy mo-
wias w mowieniu nie miates

gracy ani w gębie ni w głowie y
y też sama czytana, co słuchana
była straszna dyferencya, w piękno
ści miała, ja zaś y magrze y mo
wnie mawiałem, nawet o mnie
powiedziana, że pacierz w ustach
moich, w kazaniu przycmując ser
ca obracał się, a co równego caprom
ptu niespodziewanie mu piękne
go znalazł, ktemu co ci powiem
Czarniecki pod Przysięgą Pitt
y nad Rzeką Basia Dwie wie
kie otrzymał Wiktoru nad Mo
skwa, miał Króla Kazimierza
witac w Senacie, choć zaś nie
był Hett. Chciał Król aby mu
in takie Rzędy podziękował
od Tronu pieczętarz, na to się
nagotowałem, Alie on ze sobą To
warzyszami wchodzi y każdy
z nich zdobył, Chorągiew z
reku, a sam Car/ka Chasobwa
na. Wtem wielka nieświdy
tkie pod nogi Królowi rzuca
jąc, Zażuśali niemal y Tron

Krolewski w tedy widzieć Pana
y mnie mowiącego było: Wikto
rya twoja niedajesz wielkowi
potym w padłem w Enkomia
jego y ta delikatna nowa po
chwaty forma, wielkie w sena
cie plausum miała

Kardynał wszystko dobrze a ja
nie rozwiązałem Baranowskie
go związku, podczas Interregnum
Krola Jana między Augustem
ato nie słychany y nigdy nie
praktykowany był związek
y dlatego najstraszniejszy
Polskie, bo bez głowy bez Krola
Cudzoziemska fakcja mogła
przekupić Woysko y z niego
czynić czwarty stan Rzeczy
Prymas Powiadała mi tu niedaw
no, stanowiący, pewna Duchowna
umbra że ty dopomogłeś rozwią
zaniu tego Woyska tak iaku
muchy co na Rogu orzającego Wo

ta wiadła y mowiła aram
a ta Umbra ktora ga tomento
wala, powiadala ze ta Kazi
mierzowa Krolowa 50 Tysiecy
Talerow, a Jablonowski Hett. w.
k. magro zaskawia y cie
pliwosia uspokoi, tyz dobra
mial w tym intencya rozwi
zania y pomagates listami y
Exhortacyami

Kardynał Chwala Bogu ze
mi cokolwiek przyznał, a ze
czas aby m ci sie Justyfikowat
w pierwszych zarzutach, pierzga
coś mi zawał zem Krolowi Bo
swemu był niewdzięczen wie
drać y w chodząc w spiski kto
re Kanowie naypierwsi polra
li przeciwko niemu

Przymaj Bedy słuchał ale
niewiem jak się wykręcił
Kardynał Po Wiktorych Zwi
deniach Krol du Wielkich pa

między przyszedł: nie będąc
miałowat domu y osob, bota
odiosum lubu piekłyze mietki
motiou zazdrości ale do kolory
zowakie strachem wolności
by Krol Picwedzmi Kollegacya
i Francuzami przy sławie y
sercu, y Głosie, którym rów
nych nie było pod Absolutum
Dominium niewziot Polki, y
dla synow liberam Electionem
Krolow niezniosł, uczynili
tedy spisek na pieniądze y
Mnie zawołali do tego, ja
tedy który żadney nie miałem
od Krola urazy, wszem używ
tku mu był winien, wszedłem
z nimi, nie na szkodę Krolewstwu
ale na uchowanie ich bródekla
racie wierności za Krola, Krol
by był chciał sadu, oni by się ni
chcieli dać sadzić, y ztąd byłoby
do Wojny Domowej przyszedł

a tak ziemi będąc y rzekomu
ich głośząc wypiatem, az po
ich Jatecki a potom Opaliński
Biskup Helt przed Kro
lem nie wydał y użył w
skonczyło, na wynowcach y
skargach y przenosinach, wi
dziąc tedy że ta Polityka Kro
lowi y Polsce była przy
czyna

Przymas Widzę bóg na obie
ręce robił udało by się Panom
na Krola to byś był iak Pry
mas dopomógł y głową
ich stał będąc ziemi niewa
dobyć, to byś był dopiero Kro
la przestrzygł y z nim trzy
mał tak y Hiszpan radził
dy tonie (Złowick którego by
ł rad zły, a ma wody po
pachy podać murku y a
gnie, kiedy zaś do ust Woda
przychodzi to go popchnie

Kardynał Zle o mnie sądzisz
a nawet sam Król Jan, inaczej
sądził widzisz że iako mu-
racya milczenia mego, y inten-
cyę odkrył, przyciósł mnie do
dawney młodości, y nie przestał
aż do śmierci mnie, y moim
dobrze czynić Kreaturom
Przymas Coz miał czynić
niebotać wsadzić cie iak
Biskupow Poznań y War-
minskiego do Castrum An-
geli y do Ankonny, nie mogł
ani w Gdańsku, iak w Strzy-
nia zamknąć, musiał dyk-
tował dla pokoju Polski
y swiego myśleć że przy-
najmniey po śmierci odda-
mie w Słnach Jego, Leno
Kardynał Nie oddałem a pro-
najmniey pewnie chciałem,
gdyby mnie była Królowa y
Jey adherenci słuchali

Przymas Pełkniei oddał pozwo-
liwszy Królową od ciała meza
na konwokacyi z Warszawy
wygnać y Dom Królewski za-
pełnić a Króla mianować
Królem

Kardynał. Hala Hala pocze-
kaj dam wywiad ze wszystkich
go najprzód kiedy w Wilano-
wie niepodzicie umarł.
Ach Roku Polszcze y mnie fa-
talny! i ożem się Królowey y
Domu Królewskiego wszystki-
mi siłami dziełem ich go-
łem Matkę z Jakobem bez
Marzarki Domu Królewskie-
go z Hett^o Jabłonowskim y za-
tym Domem, tego dosyć wie-
kami za służbę Hett^o Polt W.
Litt y Leszczyński Generał
Wielkopolski, zrobiona
nam y Hett^o figiel To jest
Domy które Królewskiego Domu

dla Emulacyi z Krolewina
widzili zrobili wolana Kon
wokawca Baranowskiiego z
wiazek a nayprzede na Ukra
inie y pisze iako oni mowili
miedziez. Tych Domow ktorzy
y leczni y Bogaci y Lepscy by
li podmurwizy y Postom mowa
nali Baldachem i. J. Jana, y to
widzisz co zadal na poczatku
ze moia Kardynalska Eminen
cyja ponizyli. Ale widzisz ze
oni slawna jest ta akcja po
niewarz ten afront potworzyl
z nieprawdy Domu Krola y
Dobrodziejnego.

Prymas Przepraszam za po
nowienie ale tu oraz pytam
ciebie do Konca tej zwauey
przy Domu Krolewskim dotry
mad przyiazni.
Kardynat Dotrzymalem ilem
moy, a nayprzede niekonten
tuja, sy ci sami co wdzien

uczynili przysili do mnie w
nocy. Kupa wiełka ze stare
mi Domami przyiołem ich w
Rubieszanie, z Guzowatemich
ze drwili, nie dokonczywszy
orawi do nog mi upadli, y prze
praśtali, y tak się pierusza bu
rza skończyła.

Prymas To tak dobry mając
początek musiałeńbotrzymać
y końca dobrego.

Kardynał nie w jednej toli
le rękę zacząć, y skazyć rzecz
się zdaje lekka podczas do
podniesienia, ale zanieść ją
na swe miejsce albo ciężką
albo niepodobną, Ci bawieci
zawzięci Panowie, obrauży
tlumieckiego Marszał^{ku}, kto
ry był Kołt/skiego Siestrzenia
a y z wielu y z siebie bardziey
przychilniejszy tam tym Do
móm nie królestwuemu naszemu

nili, y cały prawie Sejm wzię-
li, aby Królowa z Łotki wy-
jechała, Czas cały Sejmu ci-
był powinien odobrym porzą-
dku, y rozprawianiu niesłycha-
nego, związku radzie, na
tym wzięty. Ale jednego Dnia
Marszałek słowa powiedział
Poyde! mowij inter abrupta
Contumacia et de forme ob-
sequium do mnie było, a za-
tem przerwaniem mogło,
co hałas przeciw Domowi
Królewskiemu, y mowi wszew-
szy tumult uczynili. Z Sena-
torskiej Zbory siła y Senata
Ministrów Status wyszedł
do Poselskiej Zbory, y Marszałek
z nimi, y tam bez narady
Sejmowali, Sadzić nam chacie-
li y Hittu co znamy trzyma-
li wiele postów.
Prymas Niesłychana to se

sya iakiz koniec wzieła.
Kardynał Przyznam ci się za
taktem się y pewną ię rzecie id
dną rzecz, że Domownicy me
ia krewna zastraszona na a
licy, notandu zern że nierad
dził aby Królowa zaraz po
śmierci Króla do Łukowa
jechała, do Warszawy się wra
cata widząc że się gotowali
na jej rugowanie, mnie tedy
nie posłuchała ale przyjecha
ła na Konwokacyę Jętrzy
mowską ię w Łamku długo
a będa się sejsyi aby mnie
od Prymasowskiej funkcyi
nie odsadzili! że ku ięz dote
go zgodne y dobre subiektu
znalezli Biskupa Doboszewo
Biskupa Hysoul odstapitem
Królów zniechęcanym że
Stonowskiego y Potockiego

zalem, Krolowa tedy odsia
ta meza swego, nie wiedzia
nym sposobem, y przykda
dem odarta powchada, do
Bielan a za do Senatu spr
wadzitem Marszatka z se
syantami

The first journal
 was written by
 John W. Brown
 in 1847
 and was
 published
 in 1848
 by the
 American
 Anti-Slavery
 Society
 in New York
 City.

Wm. ...
p. ...

Accipi totum Veni-
tationem. Plaid =

144

O. P. Pasała Carnejo

Ginjele chuda

Mał oham nappionocy do Pasa
lewa Poleskich uchozy.

Sakawoi przi ai kszepu w Giny
nieci x sklonia, tam ugi na
ze do Growsi,

Pa cześcia nawiści Takawore
do Giny y pami en.

Na Giny domy Potomkowice leon
siedzi wiodkili się do Mako
wicelich, ku iacowlich

Albert Cesar przymał tytuł
Wacławowi Pasa Poleskiego

Przymożony tytuł Poleskiego na
Przymożony

Wtadytaw a Poleskich

Przymożony do Franciszkańcio do
skunia da chionia gdy miernozanie
i skunia da chionia da chionia da chionia
Wt — trzy razy na Giny, Wtadytaw
Poleskich w Giny. Pasa Poleskiego
Pasa Poleskiego Pasa Poleskiego
na Giny Pasa Poleskiego Pasa Poleskiego

144
Ut luci lucent, ut bellum bell
est sic ego bona, bona fui. Tali
cyp kant; cyp kacerz prawda olu po-
ny kony Lysymunda.

znovu z powodu że kintiom wiele swiadczy

1) Stroi Baba kinteye
2) Kiedy gtowę nakie. —

za Lysymunda wieli kinty w Polzere Ha
nau.

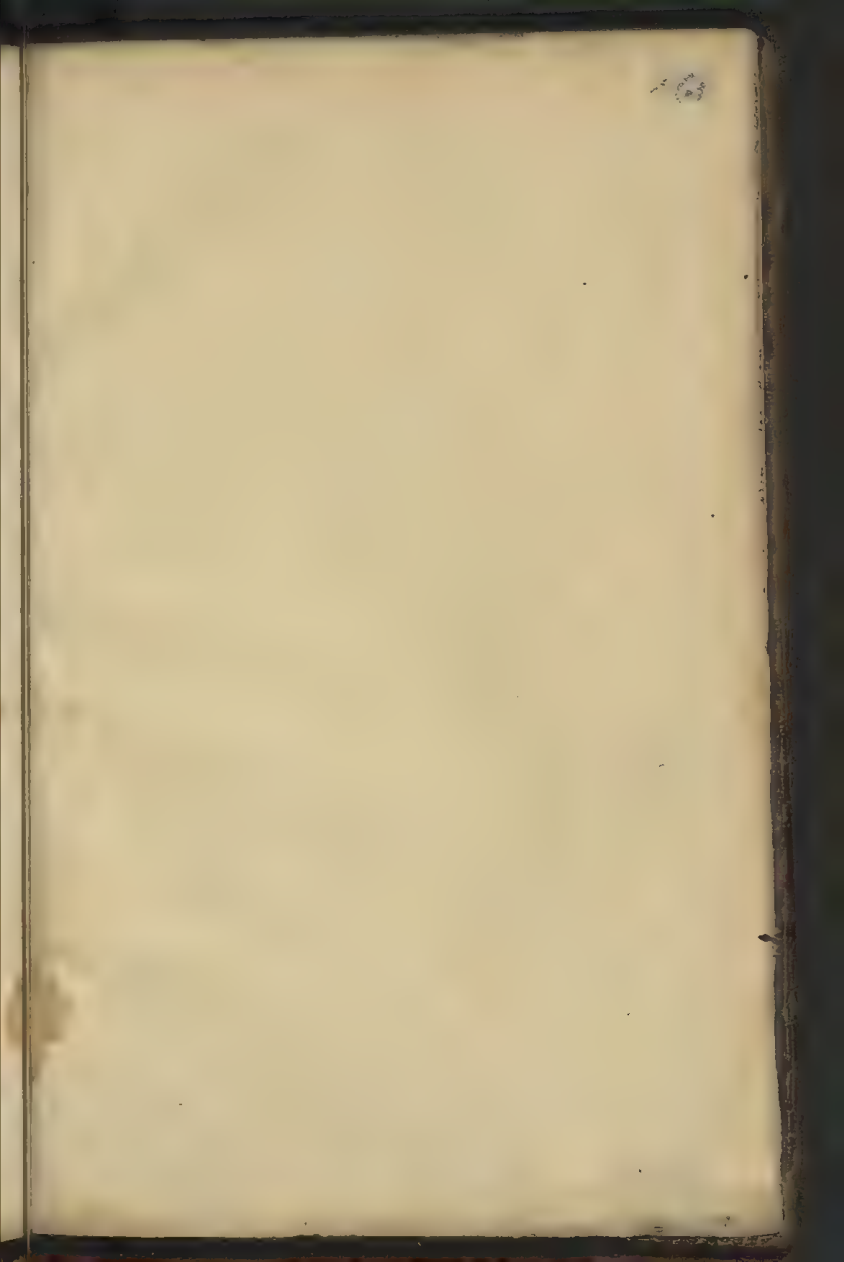

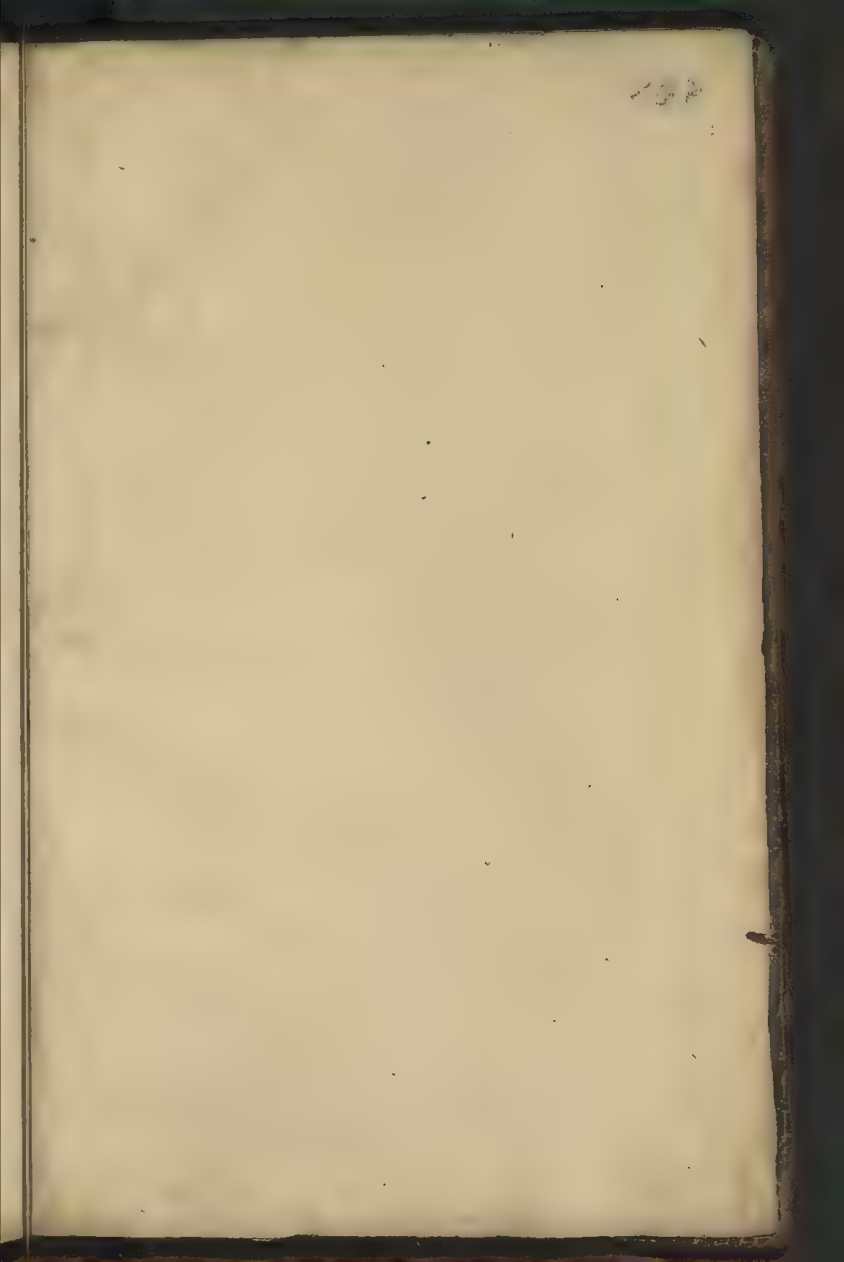
245

207

143

183

768

070

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side.]

Quirgus, Dgł na 315 pmj. l. m. quirguat.
 Osterle gdi Hofyunię węgrieli x Stran-
 curami, dabnię narzućte sly. Stawonin
 Sileya. Sklonis h.

Kie Władysław Bpolski na Sklonis, za-
 toxił Czychołko. —

Koniarz a Polacy chcieli kserwce
 twiężeli Matczakowa, po między Kygman-
 tem Augustem, a Radziwiłłem, a
 gdy Krol wymawiał się iż przysięgł tam-
 niemości przysiężony podległość bymias
 przewidział, że iako 1^a z Duchownych o-
 poba, wszedł ten na głowy wszystkich
 Polaków rozpuści, a August niebyle gwałtowny

W
C

BIBLIOTHEQUE

DE BELLONIS

